

ROHOD MESE-VÁR ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 033239

2025

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ	5
HELYZETELEMZÉS	5
A Pedagógiai programot meghatározó jogszabályok.....	6
GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP	6
Gyermekekép	6
Óvodakép	7
AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLJAI.....	8
A NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, AMELYEK BIZTOSÍTJÁK A GYERMEK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT KÖZÖSSÉGI ÉLETRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSÉT A KIMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉT FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉT, AMELYEK MINDEN GYERMEK ELJUT AZ ISKOLAKEZDÉSHEZ SZÜKSÉGES ÉRTELMI, LELKI, SZOCIÁLIS ÉS TESTI FEJLETTSÉGHEZ	10
Az óvodai nevelés általános feladatai	10
Az érzelmi, az erkölcsi és közösségi nevelés és az értékorientált közösségi nevelés.....	12
Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	16
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	21
Személyi feltételeink.....	22
Tárgyi feltételeink	24
Napirend,hetirend.....	26
A nevelés tervezése, dokumentumai	27
Külső kapcsolatok rendszere.....	28
Az óvoda hagyományos ünnepei	31
KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE	31
Sajátos nevelési igényű gyermek	31
Tehetséges gyermek.....	34
Hátrányos,halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.....	35
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	36
Játék.....	36
Verselés, mesélés	39
Ének, zene, népi játék, tánc.....	42
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	43
Mindennapos mozgás.....	45
Külső világ tevékeny megismerése.....	48
Az óvodai matematikai nevelés	52
A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére.....	53
Munka jellegű tevékenységek.....	54
A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	55
ISKOLAÉREFTTSÉGI KRITÉRIUMOK.....	56
A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	57
ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM.....	59
A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK..	62
A SZÜLŐ, A GYERMEK, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI	63

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	67
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	70
Környezetvédelem.....	74
A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	75
A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK...	77
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	79
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	80

Mottó:

Dorothy Law Holtz Egy élet a kezében

Ha a gyerekek kritizálva élnek,
Megtanulják, milyen megbélyegezettnek lenni
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulnak bűnösnek lenni.
Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek.
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek.
Megtanulnak bizalommal élni.
Ha a gyerekek megdicsérve élnek.
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltóságban élnek.
Megtanulják az igazságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hinni.
Ha a gyerekek hitelesen élnek.
Megtanulják mit jelenet szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és bátorságban élnek.
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.

BEVEZETŐ

Nevelőmunkánk biztosítéka intézményünk Pedagógiai Programja:

- nevelésünk során olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik mentálisan és szomatikusan egészségesek,
- személyiségük kiegyensúlyozott, harmonikus, jól kommunikáló, kreatív, kedves óvodás, amelynek elérésében segítenek a testvérpárok, kicsik és nagyok közösen,
- természetesen figyelembe véve tulajdonságait, személyiségét a környezeti hatásokat, a családi és az óvodai nevelést,
- mindezek megvalósításához szakmailag jól felkészült óvodapedagógusokra van szükség, akik képesek jó kapcsolatot kialakítani az óvoda partnereivel
- törekednek a feltételek gazdagítására, az élmény gazdag óvodai légkörre, a harmonikus gyermeki személyiség fejlesztésére, 2 és fél-től 7 éves korig,
- folyamatosan képezi magát, hogy minél több ismereteket szerezzen a helyi pedagógiai program megvalósításához.

Óvodánk ennek érdekében vállalja, hogy a nevelőmunka színvonalát, hatékonyságát, a gyermekek, a szülők, az alkalmazotti közösség, a fenntartó és más partnerei számára láthatóvá teszi, és számukra biztosítja szolgáltatásaival az elégedettséget.

HELYZETLELEMZÉS

Településünk jellemzői:

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye Baktalórántháza-i járás egyik települése Rohod.

Az Önkormányzat által fenntartott és működtetett intézmények a településen:

- Petneházai Közös Önkormányzati Hivatal Rohodi Kirendeltsége
- Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT)
- Rohod Mese-Vár Óvoda
- Petneházai Közös Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Rohodi Telephelye
- Egészségügyi ellátórendszer (orvos, védőnő)
- Posta

A gyermekvédelmi feladatot a községben a Petneházai Közös Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Rohodi Telephelye látja el.

Az önkormányzaton kívül néhány kereskedelmi egység folytat még foglalkoztatási tevékenységet. A lakosság többsége növénytermesztéssel, illetve gyümölcsstermesztéssel foglalkozik, ami természetesen a megélhetést nem biztosítja. Néhányan a közeli városban keresnek munkalehetőséget.

A demográfiai adatok alapján a lakosság száma összesen 1194 fő. A községben gondot okoz az alacsony képzettség, a tartós és többgenerációs munkanélküliség.

Óvodatörténet:

A községben intézményünk egyetlen óvodaként működött, melynek beindítása 1953-ra vezethető vissza. Ekkor még egy csoporttal működött az óvoda. Az intézmény 2596 m² alapterületű ingatlanon helyezkedett el, beépített alapterülete 400 m², amelyen két épület állt. A régi épület nem óvodai célra épült.

1974 szeptemberétől a gyermekek nevelése két csoportban történt.

A nagyobb arányú felújítások ellenére az épületek állaga folyamatosan romlott, életveszélyes állapotba kerültek.

Az Önkormányzat sikeres pályázatának köszönhetően az intézmény 2006 szeptemberétől a jelenlegi létesítményben folytathatja nevelő-oktató munkáját.

A Pedagógiai programot meghatározó jogszabályok

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- módosított 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról (ONAP)
- 20/2012 EMMI rendelet A nevelési oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP

Gyermekekép

A gyermek fejlődő személyiség, amelyet a genetikai háttér, az érés sajátos szabályai, valamint a spontán és tervezett környezeti hatások – ideértve a spontán és tudatos nevelési befolyásokat is – együttesen alakítanak. E tényezők hatásaként a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénként változó fizikai és pszichikai szükségletei fejlődnek ki.

- Minden gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
- A befogadó óvodai nevelés által a gyermeki személyiség kibontakoztatása során biztosított minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés.
- Olyan gyermekek nevelése, akik mélyen kötődnek településükhöz, környezetükben jól tudnak tájékozódni, természetszeretőek.
- Tudnak: felfedezni, csodálkozni. Együtt érzők, egymásra figyelők, segítőkészek, tisztelettudóak, mentálisan és szomatikusan fejlettek.
- A gyermekfejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.
- A gyermeki személyiség szabad kibontakozása az egyéni ütemeltolódásokkal és szükségletekkel összhangban, a mozgásos, manuális, intellektuális, művészeti területeken kialakított sokszínű, változatos tevékenységi rendszerben valósul meg. Az alapja mindennek az, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére épüljön, az ismeretanyagot tartalmazó tevékenység.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.
- Olyan gyermekek nevelésével szeretnénk foglalkozni, akik szeretettel, örömmel, jókedvűen jönnek óvodánkba és készek a befogadásra, az óvónők pedig készek a gyermeki személyiség spontán és tervszerű fejlesztésére.

Arra törekszünk, hogy:

- az óvodánkba járó gyermekek megfelelő kommunikációs képességekkel, környezetbarát szokás-és normarendszerrel rendelkezzenek,
- kreatívan, bátran mondják el véleményüket, bizalommal forduljanak társaikhoz és az őket körülvevő felnőttekhez,
- szerezzenek sokféle közvetlen tapasztalatot, élményt, amelyek hozzájárulnak harmonikus testi, szociális, emocionális és intellektuális fejlődésükhöz, hogy az iskolai életmódra alkalmassá váljanak,

- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés terén megfelelő szokásokkal ismerkedjenek meg,
- személyiségük szabad kibontakoztatásához válják az önkifejezésük legfőbb formájává a játék, a játékban teljessédjék ki kreativitásuk,
- testtartásuk, járásuk (mozgáskultúrájuk) legyen harmonikus,
- ismerjék és ápolják mindazokat a hagyományokat, ünnepeket, melyekről óvodánkban megemlékezünk (évszakokhoz fűződő hagyományos ünnepek, óvodánk által kialakított hagyományok),
- szerezzenek ismereteket az önkifejezés módjairól, mozgás és művészeti tevékenységekről,
- egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek, s meglévő hátrányaik csökkenjenek.

Óvodai nevelésünk alapelve, hogy nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodakép

1. Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

2. Az óvoda köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, mely a gyermek 3. életévétől az iskolába lépéséig tart. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, /óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő/ a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

3. Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú és harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, s az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is).

4. Az óvodai nevelési alapelv, hogy

- a gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

5. Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végzendő sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról, a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

6. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Az óvodánk funkciói:

- óvó – védő,
 - szociális,
 - nevelő – személyiségfejlesztő.
- Különös gondot fordítunk a gyermekbalesetek megelőzésére.
 - A szociális és ellátó funkció keretében a gyermekek gondozása esztétikus óvodai környezetben valósul meg, melyhez egészséges napirend, járul.
 - A nevelő, személyiségfejlesztő funkcióban kiemelt szerepet kap a kommunikáció-fejlesztés.
 - A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai oktatásának során fontos, hogy megőrizzük önazonosságukat, erősítsük nemzeti identitásukat, átadjuk a nemzeti hagyományokat, folytassuk a nyelvi nevelésüket, valamint lehetőséget biztosítsunk a multikulturális nevelésen alapuló integrációra.
 - A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Pedagóguskép

- Olyan pedagógus, akire a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, a szülők tisztelete, a megértés és együtt érző, a segítőkészséget előtérbe helyező gyermekszerepet jellemző.
- Képes a jó kapcsolatok kialakítására és annak megtartására az óvoda partnereivel.
- Elfogadó, segítő, támogató attitűdje, megjelenése, viselkedése modellt jelent a gyermekek számára.
- Képezi magát, azon fáradozik, hogy minél több ismeretet szerezzen a Pedagógiai Program megvalósításához.

Szülőkép

- Képes az együttnevelésre, a gyermekek személyiségfejlesztésére, a jó kapcsolat kialakítására és megtartására.
- Segíti gyermekközpontú személyiségével a helyi Pedagógiai Program megvalósítását.
- Tiszteli a gyermek pedagógusát és az óvoda valamennyi dolgozóját.

AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLJAI

Az óvoda a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.

Mivel az óvodás korú gyerekek az élményeiket, érzéseiket és kívánságaikat a tevékenységeik révén mutatják meg, ezért fontos, hogy a gyermeki tevékenység végig jelen legyen a nevelés során.

Alapelvünk

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom öveze,
- a nevelés, lehetővé teszi és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,

- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodjanak,
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Az óvodai nevelés gondoskodik

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról,
- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról,
- emberi értékek közvetítéséről,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Céljaink:

- pozitív énkép kialakítása,
- ismerjék meg saját értékeiket, erősségeiket, legyenek önállóak,
- szerezzenek sok pozitív tapasztalatot, éljenek meg sok élethelyzetet, amelyek hozzájárulnak a testi, szociális, emocionális és az intellektuális fejlődésükhöz,
- legyenek képesek kortársaikkal, felnőttekkel kommunikálni, kapcsolatot teremteni,
- rendelkezzenek önkontrollal, a szabályok ismeretében tudjanak dönteni helyes, vagy helytelen megnyilvánulásaik között,
- alakuljon ki problémamegoldó képességük,
- védjék és keressék az élőlényeket, a környezetet,
- tiszteljék a hagyományokat és ápolják azokat,
- fogadják el társaik másságát,
- rendelkezzenek az ismeretek elsajátításához és az alkalmazkodáshoz szükséges készségekkel,
- sajátítsák el az önkifejezés módjait, pl. mozgás, művészeti tevékenységek által,
- tudjanak megoldani egyszerűbb szervezési feladatokat,
- igényeljék a játékot, válják az önkifejezés fő tevékenységformájává,
- legyenek vidámak, tudjanak örülni a kis sikereknek is.

Pedagógiai törekvésünk

Az óvodai nevelésünkben érvényesülnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések.

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze.
- A gyermek személyiségfejlődésének, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.
- Nyugodt, családi biztonságot nyújtó légkör megteremtése, amelyben a gyermeki szabad játék elsődlegességét hangsúlyozzuk.

- Olyan gyermekek nevelése, akik érzelmileg gazdag, településhez kötődő, a környezetében jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő, önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, együttműködő személyiséggé válik.
- A közvetlen természeti és társadalmi környezet élményeit cselekvően megtapasztaló, felfedezve tanuló gyermekek nevelése.

Pedagógiai törekvésünk a bizalomra és a toleranciára épül. A gyermekek önbizalmát és énképét, a pozitív tulajdonságai erősítésével, tudatosításával alakítjuk.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik.

A NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, AMELYEK BIZTOSÍTJÁK A GYERMEK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT KÖZÖSSÉGI ÉLETRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSÉT A KIMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉT FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉT, AMELYEK MINDEN GYERMEK ELJUT AZ ISKOLAKEZDÉSHEZ SZÜKSÉGES ÉRTELMI, LELKI, SZOCIÁLIS ÉS TESTI FEJLETTSÉGHEZ

Az óvodai nevelés általános feladatai

A programunk nevelési feladatrendszerét az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazott tartalmaknak megfelelően alakítottuk ki.

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- Az egészséges életmód alakítása.
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése fogmosás az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása,
- a környezettudatos magatartás megalapozása;

- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Helye a nevelés folyamatában

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életviteli igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése az óvodáskorúaknál kiemelt jelentőségű. Segíti a kisgyermek szükségleteinek kielégítését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, egészséges életmódjuk kialakításához és megteremti a nevelési hatások érvényesülésének feltételeit.

A környezeti tényezők segíthetik vagy lassíthatják az öröklött tényezők kibontakozását. Ezért nagyon fontos, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően legyen képes a környezethez való legoptimálisabb alkalmazkodásra.

Célja:

- A gyerekek alapvető biológiai- fiziológiai szükségleteinek kielégítése
- Kultúr – higiénés szokások kialakítása
- Egészségfejlesztő tevékenység során az egészségi állapot pozitív változásainak bekövetkezése, az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életviteli igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése, egészségének védelme.
- Egészségtudatos gondolkodás alakítása, fejlesztése

Feladatunk:

Az óvodás gyermekek egészséges-életviteli igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Az óvodába felvett gyermeket meglátogatjuk otthonukban. E pillanattól kezdve arra törekszünk, hogy a gyermekkel és családjával őszinte, bizalomra épülő kapcsolatot tartsunk fenn és megismerjük a gyermek (otthonról hozott) szokásait, jelzéseit, egyéni fejlettségi szintjét (testápolás, étkezés, öltözködés... terén).

Az alapvető életvezetési készségeket sajátíttatjuk el a gyermekek, mint a döntéshozatali készség, a kreatív gondolkodás készsége, a kommunikációs készség, az önismeret készsége, az érzelmek kezelésének a készsége, a problémamegoldás készsége, a kritikus gondolkodás készsége, az interperszonális készségek, fejlesztése amely elengedhetetlen a problémák megoldásához, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségekre épülő nevelés segíti a gyermekeket abban, hogy elsajátítsák az egészséges életmód kialakításához szükséges ismereteket, készségeket és képességeket.

A fejlődés elősegítésének eredményei az óvodáskor végére:

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Készségszinten használják a kanalat, villát, kést. Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznek, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- A ruhájukat esztétikusan, összehajtva helyére teszik.
- A környezetükben igyekeznek mindenhol rendet tartani.
- Ügyelnek saját küllemükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

- Egészségtudatos magatartás kialakítása: zöldség-gyümölcsfogyasztás (a gyermekek kedvelik a zöldséget, gyümölcsöt).

Az érzelmi, az erkölcsi és közösségi nevelés és az értéktudományok közöségi nevelés

Helye a nevelés folyamatában:

Az óvodáskorú gyermek egyik jellegzetes vonása, hogy magatartását az érzelmek irányítják. Elengedhetetlen, hogy az óvodában a gyermeket érzelmi biztonság, egy állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott és szeretetteljes környezet vegye körül. Ennek érdekében fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor pozitív érzelmi élmények ériék; a gyermek és az óvoda munkatársai, valamint a gyermekek és a pedagógusok közötti kapcsolatot pozitív hozzáállás és érzelmi töltet jellemezze.

Miindezért szükséges:

- Az óvoda barátságos, bizalmat teremtő és szeretetteljes környezet legyen, amely ösztönzi a gyermeket, ez befolyásolja a gyermek érzelmi kötődésének fejlődését, amelynek megvalósítása a pedagógus és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők feladata.
- A gyereket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék.
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret az önkifejező törekvéseinek.
- Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mini például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, az akaratának, ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának, szokás és normarendszerének megalapozása.)
- A személyiségén belül az érzelmek dominálnak. Az „én” fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű.
- A 3-4 évesre jellemző agresszív, önérvényesítő, „énes” magatartásból 7 éves kor végére eljut a gyermek a kezdeményező, együttműködő, szociális magatartás, viselkedés szintjére. Ez természetesen csak csoporthelyzetben valósulhat meg. Az együttesség, a közösen átélt élmények bizonyos többletet adnak a csoportnak, módosíthatják a viselkedést.
- A szociális tanulás legfőbb eszköze óvodáskorban az utánzás, a mintakövetés, a felnőtt, majd a társmodell szociális viselkedésének érzelmi indíttatásból fakadó átvétele, majd e minta egyre szélesebb kiterjesztése, mely megnyilvánul a gyermek tevékenységében.

Feladataink:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör fenntartása, melyben az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek, dajka-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd érzelmi töltés jellemezze;
- A gyermek én tudatának, én érvényesítési törekvésének, társas kapcsolatának, konstruktív együttműködésének és szociális érzékenységének elősegítése, a másság

elfogadása, az egyéni különbségek tiszteletben tartása, előítélet-mentes gondolkodás.

- Sok közös élményre, közös tapasztalatszerzésre, közös tevékenységre épülő óvodai élet szervezése, mely hozzájárul olyan erkölcsi tulajdonságok megalapozásához és megerősítéséhez, mint a figyelmesség, együttérzés, őszinteség, pontosság, a szabályok betartásának képessége, a közösen végzett munka öröme, önzetlenség, igazságosság, igazmondás, becsületesség, őszinteség.
- Az óvoda törekedjen a gyermeki személyiségfejlődéshez szükséges szokás és normarendszer megalapozására.
- Az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek a gyermek személyiségfejlődésének alakulásában, mutassanak modellértékű példát a kommunikáció, a bánásmód, viselkedés terén.
- A pedagógus attitűdje segítse a gyermek kötődését szűkebb és tágabb környezetéhez és szülőföldjéhez.
- Mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés (gyerekek, felnőttek, idősök).
- Az óvoda, a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést kapjanak, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, óvodai szociális segítő) közreműködésével.

Célunk:

A gyerekek egyéni érdekeinek, képességeinek, tevékenységszükségletének kibontakoztatása az óvodai gyermekközösségben.

Érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése:

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Személyiségén belül az érzelmek dominálnak. Ezért arra törekszünk, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Igyekszünk otthonossá, vonzóvá, családiassá tenni a közösségi élet színtereit (csoportszoba...).

A közös élményekkel, a közösen végzett tevékenységekkel megalapozni és erősíteni kívánjuk óvodásaink erkölcsi tulajdonságait (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, lelkiismeretesség, igazmondás, őszinteség,) és fejleszteni akaratukat (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat – és szabálytudat). Mindez a szocializáció szempontjából nagy jelentőségű.

Éreztetjük a gyermekekkel, hogy bízunk bennük és a jót tételezzük fel róluk. Ez az alapja a gyerekek egymás iránti jóindulatának és bizalmának is.

A gyermek az óvodához fűződő kapcsolatát meghatározza az első találkozás az óvodával. Ezért módot adunk arra, hogy még nem óvodás gyermek szüleivel is részt vehessen a nyílt Mikulás ünnepségen, a Gyermeknapon, az évzáró műsoron.

Az óvoda ilyen fajta „előzetes köstolgatása” később hozza meg gyümölcsét: a pozitív élmények megkönnyítik a majdani beszoktatást. Az igazi beszoktatás nagy körültekintést, gondos előkészítő és szervező munkát, türelmet, gyöngédséget kíván az óvónőktől. Ugyanakkor, nemcsak az óvónők, hanem az óvoda minden dolgozója szeretettel, türelemmel, odafigyeléssel kell, hogy forduljon a gyermekek felé.

Lehetővé tesszük, hogy a gyermek beszoktatásakor:

- a szülők ismerkedését az óvodával
- elhozhassa otthonról legkedvesebb játékát, „kincsét”.
- Az új gyermek szüleivel is őszinte kapcsolat kialakítására törekszünk, melynek fontos eleme: a megbízhatóság, pontosság, korrektség, hisz mindez segíti a biztonságos elválást, a beilleszkedést, növeli a gyermek önbizalmát.

Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek közötti pozitív emberi-erkölcsi kapcsolat kialakítása erősítése.

- Az óvónő személyisége modellértékű, mely kihat a gyermekek egymás iránti érzelmeire, magatartására és az egész gyermekcsoportra.
- Fontos, hogy az óvónő közösségi értékekhez fűződő viszonya egyértelmű legyen. A gyerekek érezzék, majd értsék meg, mit miért tart helyesnek, mit miért utasít el. Mindezt fejezze ki cselekedeteiben, szavaiban.
- A gyerekek kezdetben érzelmileg, később belátás alapján azonosulnak azzal az értékrenddel, amit az óvónő közvetít feléjük. Az azonosulás elősegíti a gyermekcsoport közösséggé formálódását.
- Pozitívan befolyásolja a gyermekközösség alakulását az a tény, hogy az óvoda dolgozóinak közössége egységes pedagógiai nézetet vall, s a gyermekek iránt támasztott igények, követelmények azonos elvek szerint valósulnak meg.

A gyermekek fejlődési tempója, az élet és nevelési körülményeik különbözőek, melyeket nem hagyhatunk figyelmen kívül.

- Igyekszünk megértetni a gyermekekkel, hogy a közöttük lévő egyéni különbségek, az eltérő fejlettségi szint, a feladatmegoldásban megjelenő teljesítménykülönbség természetes jelenség (másság elfogadása, egyéni képességeknek megfelelő differenciált bánásmód).
- A közös élményekkel, a közösen végzett tevékenységekkel segíthetjük a gyermekek szociális érzékenységének fejlődését és éntudatának alakulását, megerősítését, énképének differenciálódását.
- Így megtapasztalhatják a másért végzett munka örömét, az együtt végzett tevékenység eredményének, sikerének boldogságát.

Elősegítjük, hogy:

- minden gyermek megtapasztalhassa: számontartjuk a csoportban: érezze, hogy szükségünk van rá, s ha nincs itt, hiányzik nekünk. (köszöntjük, ha megérkezik, érdeklődünk felőle, ha nincs óvodában)
- minden gyermek kitűnjön valamivel a közösségben, amihez jól ért, amiben ügyes.

Segítjük a baráti kapcsolatok kialakulását a pozitív hatások kibontakoztatását. Lehetővé tesszük a gyermekeknek a konfliktushelyzet békés rendezését. Csak akkor avatkozunk be, ha sérelem vagy fizikai fájdalom veszélyezteti a gyermekeket. Próbáljuk elérni, hogy megvigasztalják szomorú társukat, segítsenek egymásnak, ha szükséges.

Szocializáció

Úgy kell, megszervezzük a gyermekeink óvodai életét, hogy az segítse erkölcsi tulajdonságaiknak – együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség - az akaratuknak - az önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat – fejlődését, szokás és normarendszer megalapozását.

Az érzelmi nevelés és társas kapcsolatok célja, a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknél tartós, stabil, szeretetteljes kapcsolat kiépítése. A gyermekek biztonságérzetének megalapozásával az önbizalom erősítése, a szocializálódás elősegítése.

Az óvodás korú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége.

A személyiségen belül az érzelmek dominálnak.

Az óvodapedagógus személyisége elfogadó, segítő, mely feltétele az inkluzív nevelésnek.

Feladatunk:

1. Pozitív érzelmi kötődés kialakítása

- érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül a gyermeket
- a kapcsolatokat pozitív érzelmi kötődés jellemezze
- lépésről lépésre kedvező hatások érik a gyermekeket

2. Öntudat fejlesztése

- a gyermek társas kapcsolatainak, közösségben elfoglalt helyének erősítésével

3. Szociális szokások kialakítása

- az elvárásoknak megfelelő pozitív magatartási, viselkedési normák kialakítása, erősítése

4. A befogadó képesség fejlesztése

- a természeti és társadalmi környezet sokrétű hatása, a pozitívumok kiemelésével, rácsodálkozás élményével

A szocializáció folyamatában sajátítja el a gyermek a viselkedését szabályozó elvárásokat, tilalmakat, az emberi együttélés szabályait. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása és a kommunikáció. Mindezeket figyelembe véve alakítottuk ki a csoportszobákat, olyan sarkokat, kuckókat, ahol a tevékenységek helyei egymástól elkülönülnek, viszont lehetővé válik az egymás mellett, egymással történő együttműködő tevékenykedés.

A gyermek akaratí fejlődése a célkitűzés megjelenésében, a cél melletti kitartásban, a cselekvésre ösztönző motívumok, szabálytudat, feladattudat, állhatatosság és önuralom fejlődésében mérhetők le.

- az óvodás akaratí életének legfontosabb ismérve a fokozott önállósulási törekvés,
- ha a gyermek tevékenységét legtöbbször a siker koronázza, énképe pozitív lesz és nő az önbizalma,
- feladatunk, hogy minden gyermek számára sikerélményt biztosítsunk,
- a dicséret pozitív megerősítésként hat, elősegíti a sikeres tevékenységet, a sikerélményt és növeli a gyermek önbizalmát.
- ám a kudarcok elviselésére is edzeni kell a gyermeket,

- óvodáskor végére kialakul a gyermek kudarcűrő képessége,
- az óvónő feladata, hogy a kudarcot követően a gyermek újra próbálkozzon, és újra tegyen erőfeszítéseket a probléma megoldására,
- már az óvodába érkezésnél, közös beszélgetésekkel formáljuk a társak iránti érdeklődést,
- biztosítjuk azokat a feltételeket, hogy lehetőség nyíljon egymás meghallgatására, élményeik, mondanivalójuk elmondására.

A nap folyamán olyan közös tevékenységeket szervezünk, ahol az együttérzés, segítő készség, a figyelemesség áll a középpontban és a gyermek akaratának fejlődését segítjük elő.

Programunkban bevezettük a hangos névsorolvasást, hogy a kis közösség is figyelemmel tudja kíséni a hiányzó gyermekeket. Mindezt hatékonyabban úgy próbáljuk megoldani és bevezetni, hogy a naposi munkával kötjük össze úgy, hogy a napos jelzi az asztalánál hiányzó gyermekeket. Természetesen megemlíti a hiányzás okát is.

A gyermekmunkákat csoportonként az öltözőben a falon helyezük el, azzal a céllal, hogy megtanulják egymás produktumainak megbecsülését.

Fontos szerepe van a közös ünnepeknek, pl. születésnap, névnap megünneplése. A csoportok közötti összetartozás érzését a közösen megtartott programok is igazolják.

A gyermek magatartásának alakulása szempontjából modell értékűnek tartjuk az óvodában dolgozó felnőttek viselkedését.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a társaikhoz, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szokásszabályainak betartása. Egymást megkérlik a szabályok betartására.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Konfliktus helyzetben társaikkal egyezkednek.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják. Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, melyek a hiányosságaik.
- Érvényesítik kezdeményezőképességüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Elfogadják társaik különbözőségét, másságát.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat. Éretté válnak az iskolába lépésre.
- A gyermeknek életkorának és fejlettségének megfelelően vannak ismeretei a szűkebb és tágabb környezetéről amely a **nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja.**

Az anyanyelvi - értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv fejlesztése nem különül el konkrétan a programban, mivel elválaszthatatlan bármely tevékenységtől és nevelési feladattól. Átszővi az egész óvodai életet.

Célunk, hogy minden tevékenységet áthatva, a kommunikációt, mint eszközt alkalmazzuk a különféle helyzetekben.

Személyiségfejlesztő helyzetek:

- a. Természetes, napi kontaktuseremtés élethelyzetekben. Spontán helyzetekben és tevékenységekben.
- b. Irodalmi nevelés fejlesztő hatásaként az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben.

Alapelvünk:

Közvetlen személyes kapcsolat jöjjön létre a felnőttekkel és társaikkal, amelyben módja van a gyermeknek az élmények, cselekvések nyelvi kifejezésére.

Feladat:

Minél több időt biztosítunk beszélgetésre, külön tekintettel a hétfői napokra, amikor az otthonról hozott élményeket és tapasztalatokat mondják el a gyermekek (szabad beszélgető kör).

Lényegesnek tartjuk a környezet példamutató, tiszta és szép beszédét, mely minta értékű.

Tudatosan figyeljük a gyermekek beszédfejlődését és zavar, hiányosság, vagy fejletlenség esetén speciális szakemberek bevonásával törekszünk a problémák megoldására (logopédus, pszichológus).

Fontos nevelési feladatnak tartjuk, hogy a csúfolást, megszégyenítést, a hátrányos megkülönböztetést megakadályozzuk.

Mindezek elérése érdekében beszélgetésre alkalmas, nyugodt légkört biztosítunk, szem előtt tartva a gyermek szókincsének folyamatos bővülését. Biztosítva ezzel a beszéd örömet, képessé téve a gyermeket arra, hogy másokat is meghallgasson.

Változatos tevékenységek biztosításával tudjanak tapasztalatokat szerezni a természeti és társadalmi környezetről.

Célja: Fejlett kommunikációs készséggel, bő szókinccsel rendelkező, élményeit, elképzeléseit bátran megfogalmazó gyermekek nevelése, akik tisztán beszélnek, nyelvtanilag helyesen használják a magyar nyelvet.

- Az anyanyelv fejlesztése valamennyi tevékenységi forma keretében feladatunk.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) alkotóképesség fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

- A beszédkedv fenntartása, a gyermek meghallgatása, a gyermeki kérdések érvényesülése.
- Az értelmi képességek fejlesztése
- Az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás fejlesztés
- A kreativitás fejlesztése.

Megvalósítása:

A gyermek szellemi fejlődéséhez tartozik a környezeti ingerek hatására meginduló ismeretszerzés. Ehhez elengedhetetlen a percepciók megfelelő kiművelése. /látás, hallás, tapintás, ízlés, szaglás./ Szükséges megalapozni az alapvető pszichológiai képességeket /érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. / Tudatosan fejleszteni szükséges a formális logikai munkaformáit. /azonosság, alá- és fölé rendelés, csoportosítás, következtetés, ítélet, indoklás, cáfolat, stb. /

A gyermek fejlődésének alappillére, hogy a felnőtt szoros interakciós kapcsolatban legyen vele. A személyes bensőséges kapcsolat kialakításához szükséges az egyéni, differenciált bánásmód, amely minden gyereket megillet.

A magyar nyelv, a helyes beszéd megtanítása is az elsődleges feladatokhoz tartozik. A beszéd és a nyelv általi kifejezés, a nyelvi kommunikáció minden tevékenységet átsző.

A gondolkodás fejlesztése a verbális szocializációval, a beszéddel szoros kapcsolatban áll. A jó kifejezőkészség segíti a gyermek szociális kapcsolatainak építését. Fejlődik önbizalma, ha képes beszélni érzelmeiről, érzéseiről, az őt foglalkoztató dolgokról. Megtanul kérdezni, válaszolni. A nyelv segítségével éli át a gyermek az intellektuális helyzeteket. A kommunikációs és metakommunikációs csatornákon keresztül érzelmi és értelmi hatások érik, ezért a közlés és a befogadás csatornáit sajátítja el.

A gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására- és megoldására szükséges ösztönözni, ezzel alakíthatjuk a kreatív gondolkodásukat is. Minél több alkalmat kell teremteni arra, hogy a gyerekek érzéseiket, ötleteiket a játékban, az ének-zenében, a rajzolásban, a konstruálásban, stb. kifejezésre tudják juttatni.

Lehetőséget kell teremteni a minél szélesebb tapasztalatgyűjtésre, kísérletezésre, az önálló problémamegoldás kipróbálására is.

Célunk a természeti- és társadalmi környezetünk sokoldalú megismertetése, s a számtani alapok megalapozása.

A gondolkodás fejlesztését a konkrét, szemléletes környezet megfigyelésére alapozzuk.

A kommunikációs képességek fejlesztése az anyanyelv eszközi használata az értelmi nevelés nélkülözhetetlen feltétele.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Egyre pontosabbá válik valósághű észlelésük.
- Kialakul a figyelem összpontosítására való képességük.
- Képesek a gondolkodás elemi műveleteire.
- Képesek a problémák megoldására, fejlődik kreativitásuk.
- Kialakul az érzelmi ráhangolódás a célzott tanulásra.
- Képesek a tartós figyelemre, kialakul a feladattudatuk.
- Erősödnek az iskola kezdséhez szükséges magatartási formák: önfegyelem, kitartás.
- Igénylik, hogy feladatokat sikeresen és önállóan oldjanak meg.
- Képesek a környezetükről hiteles, valósághű képet alkotni.
- Kialakul az adott életkorra jellemző szókincs.
- Gondolataikat rövid, összefüggő mondatokban képesek megfogalmazni.

Anyanyelvi nevelés

1. Programunk biztosítja a gyermekek számára a változatos és sokszínű, sokféle tevékenységet, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek természeti és társadalmi környezetükről. Mint életkori sajátosságot figyelembe véve épít az érdeklődésre, a kíváncsiságra.
A felnőtt beszéde minta a gyermekek számára, ezért az óvoda valamennyi dolgozója törekszik a követésre méltó, helyes és szép beszédre, beszélő környezettel, szabályközvetítéssel, a javítás elkerülésével az óvodai nevelőtevékenység során, gyermekek kérdéseire, javaslataira mindig érdemi választ adunk.
2. Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása lényeges helyet foglal el óvodánk napi életében.

Fontos:

- a beszédkedv fenntartása,
- a gyermek meghallgatása és kérdéseinek megválaszolása.

Kiemelt jelentőségűnek tartjuk az óvodapedagógus

- nyelvi kommunikációját,
- nem nyelvi kommunikációját.

Nyelvi kommunikáció:

- verbális kommunikáció (beszéd),
- nem verbális kommunikáció (empátia).

Nem nyelvi kommunikáció:

- az óvodapedagógus testbeszéde, gesztusai stb.,
- az óvodapedagógus külső megjelenése, mely vonzó, harmonikus, melegséget adó, pozitív hatást nyújt a gyermekek számára.

Az értelmi nevelés további feladatai

Fontos a gyermek értelmi képességeinek alapozása, fejlesztése.

Aktív cselekedtetéssel, érzelmi ráhatásokkal célunk a gyermeket eljuttatni a képességekhez mért legmagasabb gondolkodási szintre.

A tanulás legyen szórakoztató, sikert, örömet hozó tevékenység.

Minél több saját élményű tapasztalat során szerezzenek élményeket, ismereteket és gazdagodjon a gyermekek kíváncsisága, mint életkori sajátosság.

A kompetencia alapú neveléssel összhangban a differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével biztosítjuk a tapasztalataik, élményeik feldolgozását. A pedagógusok a segítő, befogadó pedagógiai attitűddel a kevésbé érdeklődő gyermekeknél is felkeltik az érdeklődés igényét.

Az értelem fejlesztésében az óvónő a gyermekek aktuális egyéni fejlettségi szintjét tekintse alapnak, fejlődését ennek megfelelően támogassa a következő szintet megcélzó eszközök, problémák ingergazdag környezet kialakításával.

A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése és az értelmi képességek, valamint a kreativitás fejlesztése történik az alábbiak által:

- érzékelés,
- észlelés,
- emlékezet,

- figyelem.
- képzelet,
- gondolkodás.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Eljutnak a gyermekek a valósághű észleléshez, ismereteik megalapozottak lesznek.
- Képesek a figyelem összpontosítására, a kreatív gondolkodásra.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, a környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseit, fogalmait.
- Kialakulnak jártasságaik, készségeik melyek révén eljutnak a fogalmi gondolkodásig.

Esztétikai nevelés

Az óvodai esztétikai nevelés szerves része a nevelés megszakíthatatlan folyamatának, a teljes személyiség formálásának.

A gyermekek otthoni környezetükből nagyon eltérő tapasztalattal, ízlést alapozó élménnyel kerülnek óvodába. A gyermekek esztétikai nevelése az óvodai nevelés keretén belül a spontán hatások mellett tudatos nevelői tevékenység.

Az ízlésnevelés korai szakaszában az esztétikushoz való szoktatást az óvodapedagógus személyes példája, széphez való bensőséges viszonya teszi a gyermekek számára elérhetővé.

Az esztétikai nevelés komplex folyamat, ami tartalmazza az esztétikai észlelés elsajátítását, esztétikai élmények biztosítását, érzelmek felkeltését, helyes esztétikai ítéletek s ezzel az esztétikai ízlés kialakítását, alkotói képességek megalapozását.

Cél

Olyan élményekre és tapasztalatokra épülő nevelés megvalósítása, amely során a környező világ észleleti síkon megfoghatóvá válik, és képessé teszi a gyermeket a valóság esztétikai felismerésére, befogadására és létrehozására.

Feladatunk

- Esztétikailag megfelelő környezet biztosítása.
- Változatos és rendszeres élménynyújtás, képességfejlesztés, különféle tevékenységeken keresztül.
- Illemszabályok kialakítása.

A fejlesztés tartalma

- Esztétikailag megfelelő környezet kialakítása.

A gyermekek esztétikai nevelését elsősorban azoknak a környezeti hatásoknak a rendszere biztosítja, amely körülveszi, amelyben tevékenységrendszer zajlik.

Az esztétikai nevelés céljának megvalósítása érdekében az óvodapedagógus céltudatosan vezeti a gyermekeket a környezet iránti nyitottság és az ezzel szorosan összefüggő szemlélet birtoklása felé.

Egyrészt teret és lehetőséget ad az életkori sajátosságokból fakadó gyermeki kíváncsiságnak, fantáziának, másrészt felkínálja mindazokat a lehetőségeket, amelyek nevelői mintakövetésből, mint bő forrásból adódnak. Az óvodapedagógus mintát ad a sokszínűség, az alkotói kíváncsiság kielégítésére, a világ, a gyermek számára való kitágítására.

Az esztétikai élmények iránti vágy megalapozása egyik fontos feladata az egész óvodai nevelésnek. Az óvodai nevelésben az esztétikai nevelés, a zene, a vizualitás, a mozgás, a viselkedés és a környezet esztétikájában valósul meg.

- Másik fontos feladat a változatos és rendszeres élménynyújtás.

A gyönyörködtetés és rácsodálkozás alkalmainak és lehetőségeinek megteremtésével, szervezésével, az eszközök széleskörű kínálatával gazdag tevékenységrendszert kell biztosítani. Az önfeledt játék, rácsodálkozás mellett szinte észrevétlenül tanulják meg a gyermekek, hogyan óvják, védjék a természet tisztaságát, szépségét. Ennek érdekében az óvodapedagógus minél több sétát, kirándulást, mesét, bábozást, énekes játékot kezdeményez, és lehetőséget ad a vizuális megjelenítéshez, valamint a megfelelő érzelmi légkör kialakítására.

Fontos a gyermekek eredeti ötleteinek a megerősítése és kiemelése. Az óvodapedagógus fokozatos fejlesztéssel törekedjen az élmény és tanulás, tapasztalatszerzés és gyönyörködtetés, befogadó és cselekvő tevékenység szoros egymásba fonásával az esztétikum írásbeli vonzódás kialakítására.

Illemszabályok kialakítása

Az ember viselkedése része az esztétikai nevelésnek. A gyermekek világában való eligazodásához, önmaguk és mások elfogadásához feltétlenül szükség van illemszabályok kialakítására, megértésére, alkalmazására. Ezeket a szabályokat pontosan és egyértelműen kell megfogalmazni az óvodapedagógusoknak.

A szabályok elsajátításának szinterei: a drámajáték, szituációs játék, bábjáték, felnőttek mintaadó viselkedése.

Az óvodapedagógus megtanítja a gyermeket

- a jó megjelenésre, (tisztaság, ápoltság, rendezettség)
- az óvodai viselkedés szabályaira, (kérdés módja, udvariassági szokások, bocsánatkérés, köszönés módjai, a konfliktusok intelligens rendezése egymás között, bemutatkozás, óvodán kívüli viselkedés – utazás, öltözködés, ünnepek, stb.)
- az érintkezés szabályaira (tekintettartás, udvarias, halk beszéd).
- Fontos, hogy a gyermekek ismerjék a szabályok tartalmát, és képesek legyenek betartani és másokkal is betartatni azokat.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Váljon igényükké az esztétikus környezet. Legyenek képesek maguk is létrehozni, alakítani, formálni azt.
- Legyenek fogékonyak a szépre a természetben, a társadalomban és a művészeti alkotásokban.
- Legyenek képesek az esztétikai élmények megfogalmazására. Beszédüket az ízléses, csendes, finom tónus jellemezze.
- Megjelenésükben legyenek igényesek. A viselkedés és az érintkezés szabályait ismerjék és tartásuk be.
- Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek később kialakuló esztétikai értékítéletének.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Óvodánk életének megszervezése

1. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik különböző

tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

2. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.
4. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Óvodánkban vegyes csoportok működnek, amelyek kialakításában meghatározó a szülők igénye, kérése. Ezáltal testvérek, rokon gyermekek kerülhetnek egy csoportba, illetve a szülők ragaszkodása az előző gyermek óvónőjéhez, a bizalom jele. Tekintve, hogy az iskolába elmenő gyermekek helyére mindig változó korosztályú gyermekek kerülnek, a vegyes csoportok fennmaradnak. Előnyei számosak, hiszen a családokban is egyszerre nevelődik több eltérő korú gyerek.

A különböző gyermekcsoportokba tartozó gyermekek körültekintő és alapos megismerése érdekében 3 illetve 4 éves együttlétet biztosítunk a

- pedagógus - pedagógus
- pedagógus - dajka
- gyermek - pedagógus - dajka – szülő és a csoport gyermekei között.

Így lehetőség nyílik arra, hogy az óvodába lépés kezdetétől az iskolakezddésig azonos felnőttek foglalkozzanak a gyermekekkel. A bensőséges, szeretetteljes kapcsolat kialakítása és fenntartása így még szorosabbá válik a gyermekekkel foglalkozó felnőttek - gyerekek - szülők között, melyet a vegyes csoport biztosításával oldunk meg.

A gyermekek egyéni fejlettségének elemzésekor a pedagógus, a különböző korúak életkori sajátosságait veszi figyelembe. Mindezek alapján dolgozza ki a csoportban dolgozó pedagógus az egyénre szabott fejlesztő programját. A gyermeki személyiség kibontakoztatása, a személyiség-fejlesztés még alaposabb gyermekismeretre épül. Szem előtt tartva a gyermek - gyermek közti különbségeket.

Személyi feltételeink

Az óvodában a nevelő munka középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermekek számára. Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Óvodánkban a foglalkoztatottak száma 7 fő.

Óvodapedagógusok száma: 3 fő.

Pedagógiai asszisztensek száma: 2 fő.

Pedagógiai munkát segítő, főállású, dajkák száma: 2 fő.

A nevelőtestület szakmailag jól felkészült, pedagógiai megújulásokra törekvő óvodapedagógusokból áll, akikre jellemző az ön- és továbbképzés.

Az óvodapedagógusok munkáját – szükség esetén – speciális szakemberek segítik:

- Nyelv- és beszédfejlesztés (logopédus)
- Fejlesztő pedagógiai foglalkozás (fejlesztő pedagógusok)
- gyógypedagógus
- szociális segítő

Az óvoda dolgozói közötti kapcsolatrendszer

Az óvoda vezetését, irányítását az óvodaigazgató látja el, azonban a döntések meghozatalában, végrehajtásában és ellenőrzésében közreműködnek a pedagógusok, a nevelő testület, valamint a szakmai munkaközösség. Az óvodaigazgató nem csupán a pedagógiai munkáért tartozik felelősséggel, hanem az intézmény működéséért és gazdálkodásáért is. Biztosítja, a rendelkezésre álló költségvetés alapján az intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket. Gyakorolja a munkáltatói jogokat, dönt az alkalmazással és foglalkoztatással összefüggő kérdésekben, az óvodában dolgozó közalkalmazottak esetében. Ellátja az intézmény működését érintő jogszabályokban, önkormányzati rendeletekben és döntésekben a vezető részére előírt feladatokat.

Elkészíti az intézmény alapidokumentumait, a tartalmi előkészítő szakasz munkálataihoz igénybe veszi a nevelőtestület közreműködését. Folyamatosan tervezi, szervezi, irányítja, ellenőrzi és értékeli az intézmény tevékenységét, a folyamatos alkalmasság a szabályozásnak és a partneri elvárásoknak való megfelelés, és hatékonyság biztosítása érdekében.

Az óvodapedagógus arculata:

Személyiségének jellemzői:

- gyermekközpontúság,
- megfelelő minőségű mintaadás,
- biztosságot, harmóniát sugárzó személyiség,
- rugalmasság és önállóság,
- döntési és helyzetfelismerő képesség,
- kapcsolatteremtő, kapcsolat kialakító képesség az óvoda partnereivel,
- hivatástudat,
- módszertani szabadság érvényesítése,
- önismeretre épülő fejlesztés,
- tolerancia,
- jó kommunikációs képesség,
- tudja figyelemmel kísérni a változásokat,
- őszinteség, nyíltság és komplex látásmód,
- törekedjen a feltételek gazdagítására, az élménygazdag óvodai légkörre, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésére.

Hivatásánál fogva törekedni kell arra, hogy higgyen abban, hogy minden gyermek fejleszthető. Fontos a gyermek tisztelete, és feltétel nélküli elfogadása, továbbá:

- a nevelési feltételek megteremtése,
- a gyermek iránti mély érdeklődés, az együttműködésre kész viselkedés.

Óvónő - dajka együttműködése

A program megvalósítása során a dajka munkája az óvodapedagóguséval összehangoltta válik, mert a dajkát a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekinti. Teljes magatartásával, beszédstílusával hatást gyakorol a kisgyermekre. Megfelelő szintű tájékoztatás után a csoport életében tevékenyen munkálkodik.

Közösségünk jellemzői

A jó munkatársi viszony megteremtésének feltételeit az óvoda minden dolgozója érvényesíti:

- óvodánk saját koncepciójának ismerete
- a csoportból egymás felé áradó, az egész óvodát betöltő barátságos légkör
- őszinte bírálat és segíteni akarás
- egyenletes nevelőmunka
- az esetleges nehézségek, és ezzel járó többletmunka együttes vállalása
- folyamatos ön- és továbbképzés
- új utak, lehetőségek keresése
- megfelelni a partneri elvárásoknak

Tárgyi feltételeink

Objektív feltételek:

- az óvoda épülete, udvara, környezete,
- az óvoda belső berendezése,
- az óvoda tárgyi feltételei, eszközei, szakmai felszereltsége,
- esztétikus környezet kialakítása.

A mi óvodánk gyermeket, felnőttet tisztelő, barátságos, tiszta, esztétikus, biztonságos óvodai környezet megteremtésére törekszik.

A csoportszobák a játék, foglalkozások színterei, egyúttal az étkezés és alvás helyei is. Mind a két foglalkoztatóban a szabványoknak megfelelő, jól variálható bútorzat található. Megtalálhatóak a gyermekméretű bútorok, nyitott polcok, természetsarok, mesesarok, gyermekméretű eszközök az önellátáshoz. Mindezeket kiegészítik a babakonyha, sok játékszer, rajz, és barkácsoló eszköz.

A csoportszoba berendezési tárgyai valamennyi játéktevékenységhez elegendő helyet biztosít, illetve az otthonosság érzetét kelti a gyermekekben. Az épület belső tereinek célszerű használatakor gondoltunk a gyermekek elkülönítési igényeire, tehát sok kis kuckót, sarkot lehet kialakítani. A folyamatos és állandóan bővülő tevékenységek számára igyekszünk elegendő helyet biztosítani.

A nyitott polcokon, a természetes anyagból készült játéktárolókban megfelelő játékeszköz áll a gyermekek rendelkezésére, korcsoportonként.

A gyermekek játécai változatosak, a különböző játéktevékenységekhez (szerepjáték, bábozás, dramatizálás, gyakorló, konstruáló, építőjáték, szabályjáték, barkácsolás) lehetőségeinkhez mértén igyekszünk a tárgyi feltételeket biztosítani.

Az óvodapedagógusok nevelő-oktató munkáját változatos oktató, szemléltető eszközök segítik, melyek bővítése az elmúlt években minőségileg és mennyiségileg is folyamatosan történik. Nagy hangsúlyt fektetünk a környezetesztétika megteremtésére.

A helyiségek díszítésébe a programunkhoz kapcsolódó környezetismereti elemeket, a természetes anyagok varázsát igyekszünk felhasználni.

Mind a két csoportszobához külön öltöző és mosdóhelyiség tartozik.

A nevelés során különös hangsúlyt fektetünk a beszédhibás gyermekek óvodai nevelésére, a speciális szakember bevonásával biztosítjuk a gyermekek tiszta, választékos beszédének elősegítését.

A fejlesztő szoba célszerű kihasználásával lehetőséget kaptunk az egyéni fejlesztés érvényesítésére, ahol a fejlesztések egyéni és mikro csoportos formában valósulnak meg. Tudatosan tervezett, folyamatos és rendszeres, tervező és megvalósító pedagógiai munkával segítjük az arra rászoruló gyermekeket (SNI-s, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, felzárkóztatásra szoruló).

A mozgásigény kielégítését már gyermekkorban el kell kezdeni. Az óvodai nevelés során a sportolással biztosíthatjuk a megfelelő mozgáskultúra elsajátításának alapjait. Tornaszobánk jól felszerelt, amely változatos mozgáslehetőséget biztosít a tornaszobában és az udvaron egyaránt.

Udvarunkon a gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos tevékenységét megfelelő felszerelési tárgyak biztosítják.

A fenti udvar elkerítésével elegendő tér biztosított mind a két csoport gyermekének szabad és önfeledt játékának megvalósulására.

Udvarunkon található babaház, mozgásfejlesztő eszközök, homokozó, - szabványoknak megfelelő - természetes anyagokból készültek.

Udvarunkon található KRESZ park és közlekedési eszközök jól szolgálják a közlekedés szabályainak játékos elsajátítását.

Az udvaron betonozott és füves terület egyaránt található.

Fontosnak tartjuk a virágoskert és udvar gondozását, mely magába foglalja a munka jellegű tevékenységeket is a gyermekek számára. A gyermekeket és a szülőket is bevonjuk környezetünk kialakításába, szépítésébe, esztétikussá tételébe és megóvásába.

Az egészségügyi ellátás megfelelő szinten való biztosítása érdekében elengedhetetlen az orvosi szoba, valamint az elkülönítő szoba megléte. Az elkülönítő szoba lehetőséget biztosít arra, hogy az óvodánkban megbetegedő gyermeket elkülönítve kezeljük a szülő érkezéséig.

Az orvosi szoba rendeltetésének megfelelően, az óvoda orvosa és védőnője rendszeresen vizsgálja a gyermekeket ebben a helyiségben.

Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezései szolgálják a gyerekek biztonságát, kényelmét, megfelelnek a gyermekek változó testméreteinek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi játék és mozgásigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal veszi körül.

Óvodánk korszerű - kétcsoportos, 50 férőhelyes - intézmény, amelyben logopédiai foglalkoztató, orvosi és elkülönítő szoba került kialakításra. Minden csoportszobához külön öltöző és mosdó tartozik.

Tornaszobával, is rendelkezünk. Az épület jobb oldalán szociális helyiségek, felnőtt öltöző, melegítő konyha, orvosi szoba, elkülönítő, vezetői és helyettesi szoba található.

Az épület előtti és mögötti udvar játszóhelyei, felszerelése kiünő lehetőséget biztosítanak a mozgásfejlesztésre, a gazdag, sokszínű játékokra és a munkatevékenységekre.

Az épület korszerűségét nemcsak a komfortossága, hanem a berendezése és felszereltsége is mutatja.

Két modern, korszerűen berendezett csoportszobában folyhat a nevelés.

A színvonalas szakmai munka elengedhetetlen feltételeként megteremtődött a választékos eszköz és felszerelés biztosítása.

Napirend, hetirend

A napirend biztosítja a gyermekek egészséges fejlődését, fejlesztését megfelelő időkeretben. Stabil elemek az étkezések, a szabad levegőn való tartózkodás, a játéktevékenység és a pihenés ideje. Májustól augusztusig ún. nyári napirend készül, melyet egy óvodai csoportnaplóban rögzítünk. Az időkeretek az életkortól és egyéb tényezőktől függően rugalmasan változnak. Az adott gyermekcsoportra alakítják ki az óvodapedagógusok mind a napirendet, mind a hetirendet.

A játék kitüntetett szerepe mellett az egyéb tevékenységek közötti harmonikus arányok megtartása szintén fontos.

NAPIREND		
IDŐTARTAM		TEVÉKENYSÉG
7.00	12.00	Gyülekezés, szabad játék, szabadon választott tevékenység, tízórai, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek. Napi 45 perces időtartamban, a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek egyéni terhelhetőségét, külön térben megszervezett iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység a tanköteles kor előtt álló és tanköteles kort már betöltött, óvodában visszamaradt gyermekek számára. Mindennapos mese, mindennapos testnevelés Játék a szabadban.
12.00	12.30	Tesztápolás, ebéd
12.30	13.15	Előkészület a pihenéshez, pihenés, egyéni szükséglethez igazodó ébredés
13.15	17.00	Öltözés, testápolás, uzsonna, szabad játék, szabadon választott tevékenység, óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek, játék a szabadban.

Az óvodai élet megszervezésében tekintettel kell lenni az eltérő szükségletekre. Ez vonatkozik az életkori eltérésekre és az azonos korosztály egyéni igényeire is. A napirend helyes életritmust biztosító stabil pontjain túl, a rugalmasság és a folyamatosság, az egyéni igényekhez való alkalmazkodást szolgálja.

Az eltérő fiziológiai szükségleteket figyelembe vesszük (alvás, evés-ivás, mozgásigény).

A hetirendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő stabil, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek és ugyanakkor lehetőség van az óvodapedagógus döntése alapján a rugalmasságra. A gyermekek életkorától, a település, az óvoda, a családok sajátosságaitól, az évszak befolyásoló szerepétől, a személyi feltételektől és a gyermekek fejlődési ütemétől függően a hetirendben a szabad játék időtartamának biztosításával, a tevékenységek sokszínű, sokféle variációja lehetséges.

A hetirend összeállításának elvei:

1. A hetirendben életkortól függően naponta biztosítani kell a rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó. Szervezhető kezdeményezett, vagy kötött formában. A mindennapos mozgás mellett heti két alkalommal minden korosztály számára kötelező a testnevelés tevékenység. A 3-4 évesek számára novembertől fokozatosan vezethető be a gyermekek eltérő fejlettségét tolerálva a kötelező részvétel. Más napokon az óvodapedagógus felajánlja a mozgásfejlesztő szabályjátékokat a résztvevők rész képességeinek fejlesztésére törekedve.
2. A vegyes összetételű csoportokban havonta egy alkalommal célszerű a nagyoknak saját korosztályával (más csoportbeliekkel) közös kötelező ének-zenei tevékenységet szervezni.
3. A felajánlott választható műveltségtartalmat integráló tevékenységet célszerű úgy alakítani, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség, a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretein belül szervezhetők a korábban már jelzett elvek alapján. A kis, középső csoportosoknak a felajánlott tevékenységek választhatóak, differenciált tevékenységei a kisebbek számára önként választható lehetőséget jelentenek. Ugyanakkor az óvodapedagógus döntésétől függően az őszi hónapokban, vagy egész tevékenységek jellegétől függően (például: művészeti tevékenységek) a nagyok számára a választható, felajánlott tevékenység is lehet domináns keret.

A nevelés tervezése, dokumentumai

A programunkhoz kapcsolódó szakmai dokumentumok:

- A vezető éves pedagógiai munkaterve, mely összefüzi az egyes csoportok éves pedagógiai munkáját.
- Az óvodai program éves tervezése, az óvodapedagógusok által vezetett hivatalos csoportnaplóban történik. Az iskolai -előkészítő fejlesztés tervezéséhez, szervezéséhez, az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek kötelező dokumentumban való rögzítését a pedagógusnak meg kell tervezni.
- Programunk fontos eleme-jogszabály szerint- az óvodás gyermekek fejlődésének folyamatosan nyomon követése. A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.
- *A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza*
 - a gyermek anamnézisé,et,
 - a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
 - a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
 - amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait,
 - a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
 - a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.
- Indokolt esetben kezdeményezzük, a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét. Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét szükség szerint, de legalább félévenként - rögzíti. Feljegyezzük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat és félévente fejlesztési tervet készítünk.

A csoportnapló tartalma

Az óvodai csoportnaplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, az óvodaigazgató aláírását, papíralapú dokumentum esetén az óvodai körbélyegzők lenyomatát, a pedagógiai program nevét.

A csoportnapló tartalmazza

- a gyermekek nevét és óvodai jelét,
- a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négyéves, a négy-ötéves, az öt-hatéves a hat-hétéves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődei ellátásban részesültek
- a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,
- a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,
- a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban,
- nevelési éven belüli időszakonként
- a nevelési feladatokat,
- a szervezési feladatokat,
- a tervezett programokat és azok időpontjait.
- a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit,
- az értékeléseket,
- a hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt,
- a feljegyzést a csoport életéről.

Külső kapcsolatok rendszere

Az óvoda és az iskola kapcsolata

Az óvoda és az iskola kapcsolatában, tartalmi együttműködésében érvényesül:

- a kölcsönös nyitottság,
- a kölcsönös bizalom,
- egymás munkájának ismerete és megbecsülése.

Ez biztosítja az óvodából az iskolába való átmenet folyamatosságát a gyermekek számára.

Az óvoda iskolaelőkészítő munkája akkor tekinthető sikeresnek, ha a gyermekek örömmel, érdeklődéssel, bizalommal várják az iskolát.

Ennek érdekében lehetővé tesszük, hogy a gyerekek pozitív élmények útján ismerkedjenek meg az iskolai életmóddal.

Az együttműködés formái:

- látogatások, tapasztalatcserék,
- tájékoztatás a gyermekek egyéni fejlődési útjáról, a várható alkalmazkodási nehézségekről,
- egymás rendezvényein való részvétel.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremthet meg.

Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvoda kapcsolatokat tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Az óvoda együttműködik:

- a fenntartóval (gazdálkodás),
- a pedagógiai szakmai szolgáltató intézményekkel (továbbképzés),
- Nevelési Tanácsadóval (logopédiai szűrés, iskolaérettségi és kontroll vizsgálatok),
- a speciális képességeket vizsgáló szakértői bizottsággal,
- az egészségügyi szakszolgálatokkal: orvos, védőnő (státuszvizsgálat),
- a gyermek-, és ifjúságvédelmi intézményekkel,
- a művelődési házzal, könyvtárral (rendezvények látogatása),
- a lelkesekkel.

Alapelvünk a jó együttműködés.

A külső kapcsolatok alakítása természetesen nem csak a közoktatási intézményen múlik.

Egy kapcsolat csak akkor lehet élő és gyümölcsöző, ha a kapcsolat létesítése és fenntartása minden érintett félnek szándékában áll.

A Községi Önkormányzat és az intézmény kapcsolatának formája, tartalma és módja nem a köznevelési intézmény szándékán múlik, hiszen a fenntartó határozza meg, hogy az irányítása alatt lévő közoktatási intézmény milyen úton köteles vele kapcsolatot létesíteni és fenntartani. Az intézmény feladatainak eredményesebb ellátása érdekében kölcsönös egyetértésen alapul az együttműködés.

Kapcsolatunk jó a helyi Szentpétery Zsigmond Általános Iskolával. Célunk, hogy az első pedagógusok figyelemmel kísérjék az óvodában folyó életet, a munka és tanulás jellegű tevékenységeinket, valamint az egész napot felölelő nevelési módszereinket. A szakmai munkaközösségek által szervezett bemutató foglalkozáson, tanítási órán, tovább bővítjük tapasztalatainkat, az óvoda-iskola tevékenységének még eredményesebb összehangolása érdekében

Feladatunknak tekintjük, hogy az iskola és az óvoda szorosabb kapcsolatot ápoljon, az iskola jobban ismerje meg az óvodában folyó munkát, több közös látogatással segítsük egymás munkáját. Az iskolába készülő gyermekek szülei részére tartott szülői értekezletekre meghívjuk az intézmény vezetőjét és a leendő első osztályos nevelőket, hogy tájékoztatást nyújtsanak az első osztályban folyó nevelőmunkáról.

Közös nevelési értekezletekkel gazdagítjuk ismereteinket, elmélyülünk egymás munkájának megismerésében, mely eredményt hoz a leendő első gyermekek nevelésében.

Könyvtár

Alkalmanként rendhagyó irodalmi jellegű tevékenységet szervezünk a könyvtárban. A szülőknek felajánljuk gyermekeik számára a könyv kikölcsönzésének lehetőségét. Célunk,

hogy minél több élményt nyújtsunk a gyermekeknek, a különböző előadások, foglalkozások megvalósításával.

Együttműködő a kapcsolatunk a helyi Gyermekjóléti Szolgálattal, amely segítséget nyújt a tanköteles korú gyermekek felkutatásában, valamint személyes találkozások alkalmával elbeszélgetés formájában tanácsokkal segíti, ugyanakkor felszólítja a szülőket a tankötelezettség teljesítésére, a rendszeres óvodába járásra. Kapcsolatunk nem csak formális, hanem kollegiális, hiszen segít problémáink megoldásában.

Feladatunknak tekintjük, hogy valamennyi veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermek bekerüljön az óvodába. A gyermekvédelmi felelős heti kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével.

Egészségügyvel való kapcsolattartás

Intézményünket a háziorvos évenként 1 alkalommal látogatja, tavasszal elvégzi a tanköteles korú gyermekek vizsgálatát.

A község védőnője meghatározott időpontokban, illetve szükség szerint végzi feladatait az adotti csoportokban.

Óvodai szociális segítő

A járási Gyermekjóléti és Szociális Szakszolgálat által kéthetente nyújt a segítséget a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális problémáinak feltárásában.

Kapcsolataink a pedagógiai szakszolgálatok intézményeivel

A pedagógiai szakszolgálatok segítséget nyújtanak a gyermek nevelési, fejlesztési gondjainak feltárásához, az óvodában nem korrigálható hátrányok kiegyenlítéséhez. A pedagógiai szakszolgálatok feladati közé tartozik a pedagógiai fejlesztés és korrekció, a gyermek általános érettségének vizsgálatát, illetve részképeség-zavarainak megelőzése, csökkentése, megszüntetése.

Nevelési Tanácsadó

Szaktevényt adása az óvoda vagy szülő kérésére, szakértői vizsgálat kezdeményezésére, illetve iskolaérettség megállapítása céljából.

Célunk, hogy a beilleszkedési zavarral, tanulási nehézségekkel, magatartási zavarral küzdő gyermekek problémáit feltárjuk, melynek vizsgálatában segítséget nyújt a Nevelési Tanácsadó.

Logopédiai ellátás

A logopédus feladata a beszédzavarban, vagy kommunikációs zavarban szenvedő gyermekek ellátása, megelőzése, feltárása.

2. számú Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményt készít, és tanácsadói segítséggel segíti a sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelését, és kontrollvizsgálatokat is végez.

Az óvoda a Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn, ennek részletes formáját a mindenkori nevelési év munkaterve tartalmazza.

Az óvoda hagyományos ünnepei

Hagyományápolás

Jeles napok:	Az emberélet fő fordulóihoz, ünnepi alkalmakhoz fűződő népszokások:
Farsang	Névnapok
Húsvét	Születésnap
Mikulás	Anyák napja
Karácsony	Nőnap
	Évzáró
	Március 15.
	Október 23.
	Gyermeknap
	Idősek napja

Az óvodai ünnepek, megemlékezések körét két csoportra bontva érvényesítjük. A közös ünneplés pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésnek, gondolunk itt az esztétikai élmények hatására, a közösségi érzések széles skálájának megmutatkozására.

Ünnepeinkkel, hagyományainkkal kiemeljük az ünnep résztvevőit a hétköznapiakból, és ez által nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönözzük őket. Az ünneplés lényege nem is maga az ünnep, hanem a sok-sok készülődés, ami magára a tevékenységre, az ötletek kidolgozására, az önálló elképzelések megvalósítására ad lehetőséget. Az ünneplés előkészületei a csoporton belüli közösségi érzések alakítására a legmegfelelőbb, valamint tág teret ad a gyermekek közötti együttműködéshez. Élményt nyújt a gyermekek számára az alkalomhoz illő közös teremdíszítés, az ajándékok együttes elkészítése, a fenyőfa közös díszítése, amely erősíti a gyermekek közötti közös érzést, az együtt ünneplés lehetőségét.

Az ünnepek tehát nem csak nevelési céljaink megvalósítása szempontjából fontosak, hanem azért is, mert a legszélesebb tevékenységi formákra adnak lehetőséget.

Feladatunknak tekintjük, hogy a jövőben még több szülőt vonjunk be az ünnepi készülődésbe, mert ez egyben lehetőség a szülő számára, hogy megismerje az adott óvoda munkáját, illetve nekünk, óvodapedagógusoknak egy kihívás, mely az ünnep megtartásának színvonalára kötelez.

KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Sajátos nevelési igényű gyermek

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A nevelés hatására a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tevékenység olyan teammunkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásosnál nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztése

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának, egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek sajátos nevelési igényének megfelelő szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus együttműködése szükséges.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
- A sajátos nevelési igény kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
- korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete.
- A gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - családi háttere.

A fejlesztés magába foglalja a sajátos nevelési igény típusának megfelelően a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. *A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.*

A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára:

- a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermek családjával.

A többségi óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése.

Az integrált nevelésben résztvevő óvoda feladata:

- pedagógiai programjának kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vegye a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- a befogadó óvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek sajátos nevelési igényének típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus segíti.

Közreműködik:

- a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésében,
- a fogadó óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésében és folyamatos tanácsadásában,
- a szülők és az óvoda együttműködésének figyelemmel kísérésében.

Az integráltan nevelt gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

A gyermekek fejlesztésének sikerkritériuma:

- a gyermekek beilleszkedése,
- az önmagához mért fejlődése.

Ezek megvalósulásához a következők járulnak hozzá:

- az együttnevelés megvalósításában érvényesül a habilitációs, rehabilitációs szemlélet,
- a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása,
- a „sérülésspecifitáshoz” igazított módszerek, módszerkombinációk megválasztása,
- a gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség).
- az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus.

Az együttneveléshez szükséges óvodapedagógusi kompetenciák:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a tevékenységekbe,
- szükség esetén eljárásait megváltoztatja,
- az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel,
- a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A gyermek pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására,
- az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,
- a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal,
- figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai és tevékenységek adaptációjában.

Tehetséges gyermek

Az óvodai élet a maga kiegyensúlyozott, biztonságos, elfogadó légkörével akarva, akaratlanul felszínre hozza a többet mutató gyermekek adottságait, képességeit. Megfelelő neveléssel, tág cselekvési szabadságot adva - a családdal együtt - lehetőséget biztosíthatunk a tehetség csíráit hordozó gyermekeknek a kreatív, újat teremtő felnőtté váláshoz.

A tehetség meghatározása

Tehetségen a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetséggondozás célja:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése.

Feladata:

- A tehetség erős oldalának fejlesztéséhez olyan érzelmi biztonságot nyújtó légkör szükséges, amelyben a gyermek el mer indulni, kereshet, kutathat, tapasztalhat olyan dolgokat, amelyek tágítják világképét.

- Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak. Mutassunk lelkesedést az őket érdeklő dolgok iránt, mert lelkesedésünk erősíti a különböző képességek kibontakozását.
- Tudjunk beszélgetni a gyerekekkel, és olyan játékot játszani, amely fejleszti képzeletét.
- A tehetséges gyermek érzelmi energiáit irányítsuk teremtő, alkotó folyamatba.
- Az óvodai élet rendje lehetőséget ad a tehetségre irányuló hajlam kibontakozására, melynek gondozása napi feladatunk.
- A személyre szóló tehetséggondozáshoz a tárgyi feltételeket, és körülményeket biztosítani kell.
- A tehetséges gyermek tehetségei összefüggő gyenge oldalának erősítése, fejlesztése szintén körültekintő, fejlesztő munkát igényel az óvodapedagógustól.
- A gyermek én tudata attól függően alakul, hogy a környezete mit tart róla.
- Nevelésünkkel segíthetjük, bátoríthatjuk a tehetség lehetőségét magába hordozó gyermeket saját jövőképeének kialakításában.

Hátrányos,halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Intézményi feladatok:

- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek,
- az együttműködések kialakítása azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket támogatják, és a gyermekek számára szolgáltatásokat biztosítanak.

Befogadó környezet biztosítása

- A hátrányok csökkentése, egyénre szabott differenciált fejlesztés.
- A veszélyeztetettség csökkentése.
- A családdal, a Szakértői Bizottság szakembereivel, a gyermekvédelmi felelőssel együttműködve, folyamatosan segítjük személyiségük fejlődését.
- A gyermek egyéni szükségleteinek megfelelő támogatás biztosítása.

Célunk:

- A hátrányok ne növekedjenek.
- A fokozott törődés ne megkülönböztetett bánásmódban fejeződjék ki.
- Érzelmi támaszt nyújtó bizalmat sugározzon.
- A gyermek iránti megbecsülés, elfogadó, szeretetteljes beállítódással.
- A szülők bizalmának megnyerése, mert a segítség elfogadó és együttműködő kapcsolatban eredményesebb.

A pedagógus feladatai

A személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató tevékenységek megvalósítása, így egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő képességfejlesztés, együttműködést támogató, szociális képességeket fejlesztő módszerek alkalmazása a gyermekek nevelésében, a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel történő együttműködés, a gyermekek differenciált, fejlesztő értékelése, a családjaikkal történő rendszeres kapcsolattartás.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

A belülről indított játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettségének elősegítése, továbbá, hogy minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon a játék.

Játék

A kisgyermek a környezete és saját belső érzései alapján szerzett tapasztalatait játéka során tükrözi. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket nyújt.

Az óvodai környezetben prioritást kell adni a szabad játék lehetőségének. A játék fontosságának tükröződnie kell az óvoda napi rendjében, időbeosztásában, valamint a játékos aktivitások szervezésében is.

1. A játék, a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettségüket követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.
2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus.
Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd, amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőt, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
3. A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlétszámot, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.
4. A játék folyamatában, az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja, az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett, a szükség és igény szerinti együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.
5. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenység-szervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játék objektív feltételei:

1. Nyugodt légkör

- nyugodt, derűs légkör biztosítása
- az óvodapedagógus óvó, védő szeretete, segítő és megértő gondoskodása, akihez bizalommal fordulhat mindenki
- a gyermekek magatartása, a csoport szokásrendje, neveltségi szintje

2. Hely és idő biztosítása

- az óvodai játék színtere, helye a csoportszoba és az óvoda udvara
- mindkét helyszín sajátos játékkörülményeket teremt a gyermekek számára
- e sajátosságokhoz igazodóan kell megteremteni, folyamatosan biztosítani azokat a feltételeket, amelyek mellett a gyermekek nyugodtan játszhatnak, pl. állandó játszó helyek, játszó sarkok kialakítása, folyamatos játékhoz szükséges idő biztosítása

3. Játékeszközök biztosítása

- a) minőségi követelmények: balesetmentesek és esztétikusak legyenek
- b) pedagógiai követelmények:
 - életkorhoz igazodó legyen.
 - azonos játékeszközökből több példányról gondoskodjunk,
 - a játéktémák változása miatt is gondolnunk kell új eszközökre,
 - a szerepjátékok mellett az alkotó játékok eszközeinek beszerzése,
 - képességfejlesztő játékok eszközeinek biztosítása,
 - a különféle természetes anyagból készült, egyszerű játékszernek megjelenése.

4. A környezet hatása a gyermekekre

- egyéni élmények és közös játék
- óvodán kívüli tapasztalatszerzés
- negatív élmények

Célok, feladatok

Célunk, olyan boldog gyermekek megteremtése, ahol a cselekvések gyakori átélésével, a gyermekek egyéni vágyai, ötletei kibontakozhatnak, komplexen fejlődhetnek.

Fontos feladatunknak tartjuk, a gyermekek játékszintjének megismerését, fejlesztését, a tartalmas játék feltételeinek megteremtését.

A HH, HHH gyermekekre fordított figyelem, a beilleszkedés támogatása a játékban fontos feladat.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Udvari játék

Az udvari játék során biztosítjuk a csoportszobai játékok folytatásának lehetőségeit. Mozgásos játékok dominánsabban jelentkeznek, ezért minél több udvari játék szervezésébe vonjuk be a gyermekeket.

A játékirányítás elve:

- az óvodapedagógus egész nevelői ráhatásának részeként hat a játékra,
- van, amikor szemlélni kell a gyermekek játékát,
- van, amikor hagyni kell a gyermekeket problémáik megoldásában,
- van, amikor segíteni kell,
- van, amikor együttes játékuk a legnagyobb örömet adja,
- de előfordulhat olyan is, amikor közbe kell avatkoznunk.

A játékhoz szükséges óvodapedagógusi képességek:

- empátia képesség,
- kommunikációs képesség,
- kombinatív és improvizációs képesség.

- kezűgyesség,
- szervezőképesség.

Abból kiindulva, hogy a játék az óvodáskorú gyermek alapvető tevékenysége, a játék a gyermek megfigyelésének és megismerésének egyik leghatékonyabb módja. A játék megfigyeléséből sokirányú információhoz jutunk, amelyek elemzéséből nem csak a játékra hatással kapcsolatban fogalmazhatjuk meg teendőinket, hanem egész nevelőmunkánkra is.

A fejlődés elősegítésének eredményei az óvodáskor végére

- A változatos játéktevékenységek biztosításával fejlődik a gyermek önismerete.
- Ismerik az egyes játékok tulajdonságait (alak, szín, forma), mindezzel fejlődik finom mozgásuk.
- Kialakul az együtt játszás igénye.
- Törekednek a problémás élethelyzetek megoldására.
- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- Bonyolult építményeket képesek kreálni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által referált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kultúrált és érthető.

Játék és tanulás kapcsolata

A játék és tanulás teljes mértékben összekapcsolódik az óvodában. A gyermeket a tevékenységi vágya ösztönzi a cselekvésre, tapasztalatszerzésre és közben minden pillanatban újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul. Játék közben, játékosan, szinte észrevétlenül tanul. Játékán belül motoros, verbális, szociális tanulása összefonódik.

Azonban az óvodai tanulást szélesebben kell értelmeznünk. A nevelési folyamat egésze, azaz valamennyi pillanat alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül, spontán módon tanuljon a gyermek.

Célunk, hogy egyszerre, egy időben kevesebbet, de minőségben mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. Egy-egy téma feldolgozásánál több ismeretre tegyenek szert, minél sokoldalúbban ismerkedjenek meg a témával.

A tanulási tevékenység esetén is azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és önként vegyenek részt a folyamatban. Ne csupán a külső motiváció készítse őket, hanem ez az érdeklődés belülről fakadó legyen.

Természetesen minden gyermek esetében képességeinek megfelelően, színvonalas feladatok elé állítjuk a gyermekeket.

A követelményeket az egyéni teljesítő képességhez mérjük. Figyelembe vesszük mindazokat az elveket, amelyek erősítik a gyermek önbizalmát és bátorságát, azaz minél több sikerélményhez juttatjuk őket.

Feladataink a tanulóssal kapcsolatban:

- a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése,
- a gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása,
- lehetőséget kell kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömeit,

- a gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése,
- olyan tapasztalatok szerzéséhez nyújtunk segítséget a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti.
- értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).

A fejlődés elősegítésének eredményei az óvodáskor végére:

- ismereteik megalapozottak.
- képesek a figyelem összpontosítására, a problémamegoldó kreatív gondolkodásra,
- ismerik az ok-okozati összefüggéseket, a környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseit, matematikai fogalmait,
- képesek önálló feladatvégzésre.

Művészeti tevékenységek

Az óvodai esztétikai nevelés szerves része a nevelés megszakíthatatlan folyamatának, a teljes személyiség formálásának.

Esztétikai nevelés:

- az esztétikai befogadásra és tevékenységre való képesség kialakítását jelenti. Az esztétikai nevelés programunkban komplex folyamat, mely tartalmazza az esztétikai érzékelés elsajátítását, a befogadáshoz szükséges készségek kialakítását, melyet élményekkel biztosítunk,
- az érzelmek felkeltését a helyes esztétikai ítéletek, s az esztétikai ízlés kialakítását jelenti,
- alkotói képességek megalapozását jelenti.

Kiemelt feladat a gyermekek nevelésében az óvónő személyes példája, a széphez való bensőséges viszonya, mely által a gyermekek számára elérhetővé válik az esztétikai érzék fejlesztése (pl. ízlésnevelés).

Programunkban az esztétikai nevelés:

1. Művészeti tevékenységek csoportosításával vállaljuk:

- verselés, mesélés,
- ének-zene, népi játék, tánc,
- rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.

2. A környezet megismerésére nevelés által biztosítjuk a természettel való találkozást, mely lehetőséget ad a szemlélődésre. A környezet tárgyait, növényeit, állatokat több érzékszervvel is megismerheti a gyermek. Megismeri a természet színeit, formáit, ábrázoló tevékenysége során előtérbe kerül önkifejezése.

Verselés, mesélés

A tevékenység célja, a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, a mágikus csodákkal teli meseélmények által, a versek zeneiségével és rímeivel.

- A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek

ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese, a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője.
- A mese – képi és konkrét formában – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- A mondókák, dúdoló és versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi stabilitásához és anyanyelvi fejlődéséhez, ezáltal megalapozva a könyvekkel szembeni pozitív érzelmi viszonyt, ami segíti az olvasóvá válás folyamatát. Ezek a kifejezések ritmusukkal és a mozdulatok, valamint szavak összhangjával érzéki és érzelmi tapasztalatokat kínálnak a gyerekeknek, miközben fejlődik a memóriájuk, képzelőerejük és szókincsük.)
- A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átélkesztő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, a dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat fellelő mondókák, ritmusok, a magyarság történelmének feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A pedagógus tudatosan, gyermekközpontú, a gyermek korosztályának és egyéni fejlettségének megfelelő szintű meseválasztást kell alkalmazzon.

Az előszavas mesék különösen hatékonyak az óvodás gyermekek nézőpontjának és világérzékelésének formálásában. Ezek a történetek megerősítik a kisgyermek szorongásait, miközben megoldásokkal és felszabadítással szolgálnak. A mese életre keltett tárgyi világa és az ehhez kapcsolódó mágikus világkép, amely feloldja a szigorú ok-okozati összefüggéseket, csodákkal és átváltozásokkal segíti a gyermekeket abban, hogy felfedezzék a mélyebb pszichikai valóságot és a külvilág megismerésére irányuló törekvéseiket.

A mesélővel való közvetlen kapcsolat révén a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a mesehallgatás folyamán, akár csak a játéktevékenységek során, élénk belső képeket alkot.

A belső képek létrehozásának folyamata rendkívül lényeges a gyermekek élményei feldolgozása szempontjából. A mesélési szituációk és rituálék kialakítása támogatja a gyerekeket abban, hogy könnyebben rá tudjanak hangolódni, és befogadják a meséket.

Az óvodában a három–hét éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat feldolgozó mondókák, rímek, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi – a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Az óvodai irodalmi nevelés célja a 2,5-6-7 éves gyermekek pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, fejlesztése. A gyerekek sokoldalú harmonikus fejlődésének elősegítése. A nevelési célok megvalósításában alapvető a tudományosság, a gyermeki személyiség sokoldalú, harmonikus, szilárd erkölcsi alapokon, élményeken alapuló fejlesztése. Az óvodai irodalmi nevelés feladata a művészeti, irodalmi eszményeket hordozó, a valóság esztétikai értékeit befogadó egyének nevelése. A személyiség formálásához különböző feladatokat kell megoldani, ehhez az irodalmi alkotás a legalkalmasabb. Az élmény az, amely által ismerethez jut a gyermek. Az élmény más, pszichikus funkciót is fejleszt:

- figyelem, akarat,
- beszélőképesség, képzelet,
- fantázia, logikus gondolkodás.

Az irodalmi anyag kiválasztásánál fő szempont az életkor és a műfaj. A mese, vers kiválasztásánál fontos, hogy nézegethető, lapozgatható gyermekkönyvet is ajánljunk, hiszen a kép ugyan olyan lényeges alkotóelem, mint a szöveg. A szöveg kiválasztásánál figyelembe vesszük a 2,5-6-7 éves gyermek igényeit. Folyamatosan gyűjtögetjük emlékezetünkben a meséket, verseket, népdalokat. Ügyelünk arra, hogy minél szívesebb és változatosabb legyen a kigyűjtés. A kicsi gyerekeknek hínáztató, mulattató verseket, meséket, a nagyobb korúaknak igaz történeteket, szép költeményeket ajánljunk. Fontos a válogatás szempontjából a forma, ritmika. A gyermek saját vers-és mesealkotása az önkifejezés egyik módja, amely jól szolgálja a beszéd-kommunikáció fejlődését.

Csoportosítási szempontok témakörönként:

- évszakok,
- természet,
- időjárás,
- állatok,
- közlekedés,
- ünnepek, jeles napok, stb.

A foglalkozás kötetlen minden csoportban, mely mindennap megjelenik. A mese- és versmondás előtt nem fontos a játék elrakása. Minden pedagógus maga dönti el mikor szükséges a csend, és milyen arányú részvételre gondol. Fontos és rendszeres az elalvás előtti mesemondás. Kezdeményezzük, hogy otthon is rendszeresen verseljenek, meséljenek a szülők a gyerekeknek. A nagycsoportosokkal közösen készítjük el a dramatizáláshoz szükséges kellékeket, és mutatjuk be a mesét.

Az állandó kellékek biztosításával megteremtjük azokat a feltételeket, amelyekkel a gyermeknek lehetősége adódik az ismert mesét eljátszani. Csoportszobáinkban külön helyet foglal el a könyvsarok, ahol a mesekönyvek témakörökhöz kapcsolódóan, jól áttekinthetően vannak tárolva.

Irodalmi anyagaink kiválasztásánál figyelembe vesszük a népköltészet, a gyermekirodalom klasszikusait, a jelen kor és más népek irodalmi alkotásait. Ezen kívül figyelembe vesszük a

jeles napok és hagyományos ünnepeinkhez kapcsolódó irodalmi anyagokat is. Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek az önálló szöveg, - és mesemondáshoz. Elősegítjük, hogy megfelelő eszközökkel eljátszhassák a nekik tetsző meséket. Lehetőséget adunk arra, hogy kedvenc tevékenységükké válják a bábozás, dramatizálás. Biztosítjuk számukra a különböző eszközöket, anyagokat, barkácsolási lehetőségeket. Így fejlesztjük az empátiát segítő magatartásformák erősítését, a pozitív szokáselemek tükröződését a cselekedetekben. Mindezekkel erősítjük a konfliktus-helyzetek megoldását, a kifejezőkészséget, az érzelmi hangulat kialakulását.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Tudnak önállóan szöveget és mesét mondani.
- Különbséget tudnak tenni mese és valóság között.
- Szeretik, és szívesen forgatják a mesekönyveket, mely önálló mesealkotásra is készíti őket.
- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rímeket.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak csoporttársaiknak, és maguk szórakoztatására is.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, és azt mozgással megjeleníteni.
- Kiscsoportjuknak megfelelően megjegyzik, ismerik a gyermekmondókákat, verseket és a meséket.

Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei nevelés célja a közös együttjátszás a közös éneklés örömeinek megszerettetése és megéreztetése, ezáltal fejlődik a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága. A közös éneklés, a közös énekes játék örömeinek megéreztetése, hogy azon keresztül formálódjon a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez kötődik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

1. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit.

A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

2. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközként szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
3. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladataink:

- a jó hangulat biztosítása,
- az óvónő személyes példájával serkentse a gyermeket éneklésre,
- vonják be a szülőket a közös éneklésbe, ünnepek alkalmával,
- hetente többször is ajánlja fel az éneklés lehetőségét az óvónő,
- ösztönözze és erősítse a gyermekek kezdeményezéseit,
- kísérjen bármely tevékenységet egyéni, vagy közös éneklés,
- mozgáskultúra fokozatos kialakítása,
- hagyományok megismerése, továbbélése,
- zenei alkotókedv fejlesztése.

Nagy jelentőséget biztosítunk a mondókáknak, melyek a mozgással vannak összekapcsolva, mivel a mozgás, ritmusérzék és a beszéd fejlődése összefonódik. A táncos nevelés feladata, az életkornak megfelelően olyan mozgásanyag tanítása, amelynek tervszerűen és tudatosan kidolgozott fejlesztési módszerei az óvodáskorú gyermekek mozgáskultúrájának, táncokultúrájának fejlesztését szolgálják.

Zenei képességek fejlesztése:

- hallás,
- éneklési készség,
- ritmusérzék,
- mozgással egybe kötött gyermekjátékok,
- mozgáskultúra fejlesztése,
- mozgásigény kielégítése.

Az élményt nyújtó közös éneklés, táncos játék, a körjáték, és a mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kiemelkedő feladat.

Kodály Zoltán útmutatásai alapján a Forrai Katalin által kidolgozott Óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés, programunkon belül hatékonyan megvalósítható.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat, táncokat.
- A gyermekek gátlások nélkül, örömmel szeretnek énekelni.
- Élvezik a zenehallgatást.
- Megkülönböztetik a zenei fogalompárokat.
- Tudnak, ritmus, mozgást utánozni és rögtönözni.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dallamok ritmusát.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A tevékenység célja, a gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése; a gyermekek tér- forma-szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Céljaink továbbá:

- az önálló alkotásra való ösztönzés, az intenzív élmények biztosítása,
 - a személyiségfejlesztés megvalósítása a gyermekek aktivitásából fakadó játékos tevékenységek által, a gyermeki élmények és tapasztalatok képi, szabad önkifejezésére építve,
 - a gyermekek tér-, forma-, szín képzeletének gazdagítása a természet szépségei által, az esztétikai befogadáshoz szükséges készségek és helyes ítéletek kialakítása, alkotói képességek megalapozása,
 - az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása.
1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
 2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
 3. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
 4. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.
Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít.
Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
 5. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

A környezet szépségének megteremtésében és megőrzésében fontos szerepe van a vizuális nevelésnek.

Feladata:

- a gyermek környezete iránti érzékenységének kialakítása, segítsük megláttatni a környezetben lévő vizuális élményeket,
- a gyermeki alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése,
- a 2,5-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése,
- a tevékenység szervezeti formáinak biztosítása,
- a gyermekek igényének kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására,
- a gyermekeket megismertetni a népművészeti elemekkel, alakítani a beszélő környezetet, az esztétikus tárgyi környezetet.

A vizuális nevelés feltételei, lehetőségei

Fontosnak tartjuk, hogy az alkotó tevékenységhez megfelelő légkör, hely, idő, valamint megfelelő minőségű és mennyiségű eszköz, anyag álljon szabadon a gyermekek rendelkezésére. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a bőszerűséget, esztétikusságot, illetve azok többnyire természetes alapanyagúak legyenek.

A hely biztosításánál szem előtt tartjuk, hogy a szabadon választható tevékenységek, a tevékenységi köröknek megfelelően kényelmes körülményt nyújtsanak. A gyermekek ne zavarják egymást, így védve van az alkotók köre. Ugyanakkor lehetővé tesszük, hogy a gyermekek az elkezdett munkát minden esetben befejezhessék.

A gyermekek megismerkedhetnek a tevékenységekhez használható eszközök, anyagok tulajdonságaival, formálhatóságával, alakíthatóságával, annak biztonságos kezelésével. A művészeti sarkokban biztosítjuk a sokszínű, változatos eszközrendszert, amellyel a szabad tevékenységválasztást tesszük lehetővé.

Arra törekszünk, hogy kialakítsuk bennük az esztétikum iránti igényességet, értékelő képességet.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermek munkája során önállóan válassza ki a neki megfelelő technikát, amellyel dolgozni kíván. Alkalmat adunk az önálló élmény feldolgozására, a szabad téma választására.

A gyermekek természetes és más anyagok felhasználásával ajándékot készíthetnek, mellyel átéli az ajándékozás örömet. Későbbiekben bevonhatják a szülőket az alkotó, alakító munkához szükséges anyagok gyűjtésébe, az óvoda szépítésébe, otthonossá tételének kialakításába. Mindezen feltételek biztosításával elősegítjük, hogy alkotásukban megmutatkozzék a fantázia, élményviláguk gazdagsága, a természet iránti szeretetük.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A képalkotásban egyéni módon jelenítik meg az élményeiket, fantáziájukat.
- A gyermekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, színek variálása.
- Örülnek alkotásaiknak és a közösen elkészített kompozícióknak.
- Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek.
- A téralkotásban, építésben közösen vesznek részt.
- Rácsodálkoznak a szép látványára, szeretnek gyönyörködni benne.
- Az alkotásokról beszélni tudnak.
- Önálló és csoportosan készítenek ajándékokat, kellékeket, játékokat stb....
- Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismernek műalkotásokat.
- Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismernek népművészeti elemeket, szokásokat, hagyományokat, nemzeti szimbólumokat.

Mindennapos mozgás

A tevékenység célja a gyermekek harmonikus mozgásának, testi képességeinek szabad kibontakoztatása, játékos formában. Célunk továbbá a gyermekek térbeli tájékozódó képességeinek, valamint a személyiség akarat tényezőinek fejlesztése.

A gyermekek legfontosabb igénye és természetes kifejezési módja a mozgás. A rendszeres, szívesen végzett, közösségi testmozgás segíti a gyermekek optimális személyiségfejlődését és hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

A gyermekek óvodai életének minden egyes napján biztosítani kell az aktív szabad játékot, amely mellett kiemelt szerepet kapnak az irányított mozgásos tevékenységek. Ezek a tevékenységek játékos környezetben zajlanak, és játékba ágyazott módon segítik az alapvető mozgáskészségek, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszerek fejlesztését.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A szabad játék keretein belül végzett spontán mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásformák. A komplex testmozgások integrálódnak az óvodai élet más tevékenységeibe is, miközben támogatják a gyermek személyiségének fejlődését, például a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás és tanulási képesség terén.

Az egészséget támogató testmozgást az óvodai nevelés minden egyes napján és minden gyermek számára biztosítani kell az egyéni igények és képességek figyelembe vételével. Fontos, hogy a gyermekeket legjobban fejlesztő, együttműködést igénylő mozgásos játékok széleskörű alkalmazására törekedjünk, továbbá a szabad levegő adta lehetőségeket is ki kell használni.)

A mindennapi irányított testmozgás része lehet zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc).

1. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.
2. A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együtt működés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).
3. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartás szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
4. A spontán, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásoknak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Programunk a játék mellett a mozgást tekintő alapvető gyermeki szükségletnek, melyben kifejeződik az öntevékenység és a szabadságvágy. A mozgás hozzájárul a gyermek biológiai fejlődéséhez, az érési folyamatokhoz, a gyermekek testi képességeinek fejlődéséhez.

A társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én-határainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése is fontos feladatunk.

Világos, konkrét értékeléssel a gyermekek pozitív énkép alakulásának támogatása.

Minden gyermek számára egyéni fejlettségének és életkorának megfelelő feladatot adjon, vegye figyelembe az egyéni szükségleteket a pedagógus.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn, amely hozzájárul a fegyelmezett, harmonikus, összerendezett nagy – és kismozgások kialakulásához.

A programunkban feladatunknak tekintjük:

- a gyermeki szervezet sokoldalú arányos fejlesztését,
- a motoros képességek fejlesztését,
- a vázizomzat erősítését,
- a helyes testtartás kialakítását,
- a mozgás- és játékgigény kielégítését.

Feladatainkat arra alapozzuk, hogy az óvodás gyermek egészséges testi fejlődése, fejlesztése nem képzelhető el rendszeres testnevelés nélkül. Programunk - hasonlóan az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjához - kiemelten fontosnak tartja az egészséges életmód szokásainak megalapozását.

Óvodánk két szempontból közelíti meg a mozgástevékenységet:

1. a spontán gyermeki mozgások,
2. a tematikusan tervezett minden napi mozgások.

1. Spontán gyermeki mozgások:

- óvodánk belső és külső környezete biztosítja azokat a feltételeket, amelyek a mozgástevékenységhez szükségesek. A tornaszobai mobil tornaszer, a szabadtéri mozgást biztosító eszközök, amelyek az óvodánk udvarát ékesítő játék-eszközök is egyben.

2. A tematikusan tervezett mindennapi mozgások:

- valamennyi gyermek számára kötelező, korcsoportonként bővülő időtartamban, tartalommal jelenik meg,
- programunk azért teszi lehetővé a pár perces mindennapi testnevelést (tornát), mert ebben látjuk a gyermeki feszültség levezetését, az életkorra jellemző mozgékonyt, és
- a tematikusan tervezett mozgás közé soroljuk azt a kötött testnevelési foglalkozást, amelyet az óvónő előre szervezett formában biztosít a csoportjában.

A mindennapos testmozgás hagyományos formájának elsősorban a délelőtti folyamán van szerepe. A mozgástevékenység tervezése valamennyi korcsoportban felöleli a járás, futás, gimnasztika, levezető gyakorlatok és a fő mozgásanyag körét. A tervszerű testnevelés felépítésének megválasztásakor mindenkor az adott foglalkozás fő feladatát vesszük figyelembe.

A már eddig is alkalmazott "foglalkozás modellek" eredményesen használhatók a nevelési programunk megvalósításához. Feladataink megvalósításához, a foglalkozások szervezéséhez, vezetéséhez objektív és szubjektív feltételek biztosítására van szükség.

Objektív feltételek:

1. napfény, levegő, víz hatása, melyet kora tavasztól késő őszig a szabadban ki tudunk használni,
2. megfelelő hely, eszköz biztosítása, mely tiszta és balesetmentes,
3. kényelmes, mozgáshoz megfelelő öltözet.

Szubjektív feltételek:

1. az óvodapedagógus személyisége a mozgáshoz, testneveléshez való pozitív viszony eredményessége,
2. mintaszerű gyakorlatvégzés (építve a kisgyermek utánzási hajlamára),
3. nyugodt, derűs légkör,
4. képességének, életkornak megfelelő testgyakorlatok.

A testnevelések szervezésében, lebonyolításában jelentős szerepe van a dajkának. Az óvodapedagógussal együttműködve biztosítják a foglalkozások gördülékeny lebonyolítását.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermek szívesen, bátran, biztonságosan mozog, jó állóképességgel, fizikai teherbírással rendelkezik, szabályokat alkot és elfogad.
- Testedző játékokat a természetes mozgásra épülve önként és örömmel gyakorolja.
- Az őt körülvevő tárgyak mozgásra serkentik, mozgásos játék kitalálását indítja el benne.
- A teljesítőképesége növekszik, mozgása összerendezett, a sokszor és változatos formában történő gyakorlás során a pozitív élményekkel kísért mozgásokat többször, szívesen ismétli.
- A természetes támaszokat - kúszás, mászás, csúszás - helyesen hajtja végre, akadályok között is alkalmazza.
- Tud egyensúlyozni, páros lábon szökdelni, különböző távolságban elhelyezett eltérő magasságú akadályokat átlépni.
- Tud dombra fel- és leszaladni, csúszni, mászni, gurulni, hemperegni.
- Nekifutásból végez ugrásokat, távolba- és célba dob.
- A kézi szereket biztosan, kreatívan használja, függő szereken képes saját testét lengésbe hozni, fel tud mászni, kapaszkodni, függeszkedni.
- Tud gurulóátfordulást végrehajtani előre.
- Megszereti és igényli a mozgást, kitartó a mozgásos játékokban, versenyjátékokban betartja a szabályt.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Képesek labdát pattogatni, vezetni.
- Képesek célba dobni, egykezes felső dobással.
- Az ugrásokat talajérzéskor fékezni tudják.

Külső világ tevékeny megismerése

A programunk célja a szűkebb és tágabb környezet felfedezése, melynek során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyt alakítanak ki a természeti, emberi és tárgyi világ értékeivel. Környezeti nevelésünk célja a környezethez kapcsolódó értékek megismerése mellett a globális és helyi környezeti problémákra való figyelemfelhívás is.

Célunk, hogy a gyermek cselekvő módon fedezze fel környezetét, és olyan tapasztalatok birtokába jusson, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Ismerje meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi

hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulja meg ezek szeretetét, védelmét.

1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
2. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
3. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.
4. Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A természeti környezet témakörei:

- évszakok,
- őszi,
- tél,
- tavasz,
- nyár,
- állatok,
- közlekedés,
- élő – élettelen környezet.

A témakörökhöz kapcsolódó aktualitások

A témakörök lebontását, anyagait közösen beszéljük meg, az időtartamok mindig a feldolgozandó anyagtól függenek. A nagy témakörök feldolgozása kb. 1 hónapig tart.

A témakörök feldolgozásánál témakörönként alakítjuk ki a művészeti tevékenységeket, melyek komplexen kapcsolódnak a témához.

Pl.: Ősz témakör:

- őszi természet megfigyelése
- őszi vers
- őszhöz kapcsolódó ének-zene
- az őszi megjelenése a vizuális tevékenység során

A környezetismeret magában foglalja a természetismeret, a társadalomismeret, a környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteket, szemléletét és magatartást.

Feladataink:

- a fejlesztési vágy, a kíváncsiság ébrentartása,
- az óvónőnek ki kell használni a sponrán adódó alkalmakat, de tudatosan is teremteni kell olyan helyzeteket, amelyben felkelti és fenntartja a gyermekek kíváncsiságát, fokozza tudásvágyukat. Pl. élményszerző séták,
- a környezet tevékeny megismerése, a tapasztalatszerzés és tapasztalatgyűjtés által.

A környezeti nevelő feladatai:

- a környezeti értékek tiszteletének átadása a jövő nemzedéknek (értékközvetítés),
- a gyermekek ráébresztése a természet szépségeire, a gyerekek érezzék a felfedezés örömét,
- szeretet, gondoskodás kialakítása a gyerekekben a természet iránt,
- segíteni kell a gyermeket abban, hogy megértse a helyét a természetben,
- a gyerekek megismertetése a fenntartható fejlődéssel, hogy úgy elégítsék ki szükségleteiket, hogy ne veszélyeztessék az utánuk következő nemzedékek igényeit, lehetőségeit,
- a környezeti nevelést inkább folyamatnak kell tekintenünk, és nem csupán valamilyen tudásnak, amit el kell sajátítani. Nem csupán az ismereteket és a jártasságokat kell gyarapítani, hanem a környezeti tudatosságot, az értékítéletet, a felelősségtudatot, a viselkedési formákat és az érzékenységet is fejleszteni kell,
- a környezet megfigyelése: a gyerekek a természetes, eredeti környezetben szerezzenek tapasztalatokat, gyűjtsenek élményeket (pl. kirándulás során),
- a növények, állatok és azok védelmének megismertetése a gyermekekkel,
- vegyszermentes étkezés, gyümölcsnap elterjesztése, bevezetése az óvodában (egészséges életmódra, táplálkozásra nevelés),
- gyermekek részvételének biztosítása környezetvédelmi tevékenységekben (pl. madáretetők készítése és kihelyezése),
- veteményes kert kialakítása az óvodában a gyerekek bevonásával,
- a négy évszak kincseinek megismertetése a gyerekekkel,
- erdei óvoda hagyományainak ápolása,
- környezeti nevelésre törekvés az óvodai berendezések beszerzése során (pl. energiatakarékos izzók beszerzése, szelektív hulladékgyűjtők beszerzése, használata, környezetbarát tisztítószeres beszerzése, környezetbarát anyagból készült udvari játékok beszerzése, stb.),
- a szelektív hulladékgyűjtés megismertetése a gyerekekkel,
- a környezeti nevelés megjelenítése a Pedagógiai Programban,
- szülők bevonása az óvodai környezeti neveléshez kapcsolódó programokba (pl. hulladékgyűjtés, madáretetés, kirándulások a természetbe, állatkertbe, sportnapok, stb.),
- a környezetvédelemhez kapcsolódó jeles napok (pl. madarak és fák napja, állatok világnapja, stb.) megünneplése az óvodában,
- kapcsolattartás környezetvédő szervezetekkel, zöld óvodákkal,
- természetvédelem közös megélése (pl. nem szakítjuk le a virágokat, nem tördeljük le a faágakat, nem bántjuk az állatokat, stb.).

A természetismeret színterei:

- legfontosabb forrása a természet,
- az aprólékos megfigyeléshez, kísérletekhez viszont megteremjük a feltételeket a csoportszobában is.

A csoportszobában természeti sarkot alakítottunk ki.

Megjelenik a naposok, a napi felelősök munkája. Az anyaggyűjtés állandó, folyamatos munka, amelybe a gyerekek, a szülők, az óvoda dolgozói is részt vesznek. A faliújságunkon mindig jelezzük az aktuális témakörökhöz kapcsolódó szükséges anyagokat.

Természetismeret a szabadban

Az óvoda udvara és virágos kertje egész évben állandó lehetőséget biztosít a tapasztalatszerzéshez. Mivel vidéken élünk, így a közeli családi házak növény- és állatgondozási szokásait is figyelemmel kísérhetjük.

Lehetőség adódik:

- a környék fáinak megismerésére,
- állatok megismerésére,
- állatgondozási feladatok megfigyelésére,
- időjárás megfigyelésére,
- vízzel való kapcsolatra,
- arra, hogy a gyerekek megtanulják, hogy az élőlényeknek szükségük van vízre.

A folyamatos megfigyelések, kísérletek alkalmazása a növénygondozás során. Pl.: ha locsolom a virágot, fejlődik, ha nem locsolom, elhal.

Az aprólékos megfigyelések, kísérletek során olyan tapasztalatokat szereznek gyermekeink, amelyek a későbbi élethez alapot biztosítanak.

Társadalmi ismeret

A társadalmi ismeretek a szűkebb, tágabb környezet ismeretét jelentik. A szűkebb környezet a lakóhely, a család, a szülők foglalkozása, mesterségük ismerete. A társadalmi környezet ismerete egyben forrást jelent a játékhoz, a munkához, a szerepek megvalósításához.

A gyermekekről szóló beszélgetések alapozzák meg a településhez való kötődést, az erkölcsi érzelmeket.

Folyamatos, rendszeres ismerkedést biztosítunk üzletekkel, közlekedéssel, intézményekkel.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolába készülő gyermekeink rendelkezzenek az önállósághoz szükséges alapvető élettapasztalatokkal, a kultúrált viselkedés formáival.

Tudjanak tájékozódni a legfontosabb középületek környékén, legyen irányérzékük, gyalogos közlekedési ismeretük.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Megkülönbözteti az évszakokat és a napszakokat.
- Ismer növényeket, állatokat és tudja csoportosítani őket.
- Ismeri és betartja környezete legfontosabb szabályait.
- Ismeri a színeket és árnyalataikat.
- Tudja lakóírómet születési idejét, szülei nevét, foglalkozását.
- Ismeri a színeket, azok világosabb és sötétebb árnyalatait.
- Érti, és követni tudja az irányokat, a helyeket kifejező névutókat.
- Ismeri testét, megnevezi testrészeit.
- Biztonsággal eligazodik és tájékozódik szűkebb környezetükben.
- Gyakorlott a gyalogos közlekedés elemi szabályainak betartásában, ismer néhány közlekedési eszközt, felismeri és megnevezi azokat.
- Az óvoda közvetlen környezetében jól tájékozódik.

Az óvodai matematikai nevelés

A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alak, nagyság, tér- és síkbeli szemléletének alakítása valósul meg.

A külső világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismerése

Matematikai fogalmakkal a mindennapi életben állandóan találkozunk a kisgyermek, így szinte természetes módon ismerkedik meg velük. A matematikai kifejezések először passzív szókinccsá válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe.

Célunk:

- a minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása,
- a matematikai érdeklődés felkeltése,
- a logikus gondolkodás megalapozása.

A külső világ mennyiségi és formai összefüggéseinek tevékeny megismertetéséből adódó óvodapedagógusi feladatok:

- a játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása,
- logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása,
- matematikai fogalmak, kifejezések, összefüggések megismertetése, megtapasztaltatása,
- a matematika iránti érdeklődés felkeltése,
- az érdekes, a gyermekek kíváncsiságára építő problémahelyzetek teremtése,
- a gondolatok, a problémamegfogalmazás,
- pontos, egyértelmű, a gyermekek számára érthető közvetítés,
- matematikai tartalmú játék kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembevétele,
- a gyermekek egyéni feladatmegoldásának meghallgatása, a sajátos logika elfogadása,
- szükség esetén rávezető kérdésekkel segítség,
- a gyermeki tevékenység változatos formájának biztosítása egyéni, páros, mikorcsoporthoz szervezéssel,
- mozgásos feladatnál a testrészek megnevezése, a velük végzett cselekvés elmondása,
- a matematikai osztályozás, halmazokkal végzett feladatoknál a matematikai ítéletek megnevezése,
- a térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése.

Matematikai képességek kialakítását segítő tevékenységek:

A számfogalom előkészítése, megalapozása

- Mennyiségek összemérése hosszúság, magasság, szélesség, vastagság, bőség, tömeg, űrtartalom szerint.
- Halmazok összemérése, elemek párosítása. A válogatások során nyíljon mód a párosításra, számlálásra, a több, a kevesebb, ugyanannyi érzékeltetésére, gyakorlására.
- Fedezzék fel a rész-egész viszonyát a válogatások, mennyiségek bontása során.
- Játékos szituációkban számoljanak, bontsanak, mennyiségfogalmuk egyéni fejlettségétől függően a 6-10-ig számkörben mozogjon.
- Sorba rendezett elemek helye a sorban, sorszámok megértése.
- Mérések különböző egységekkel, hosszúság, terület, tömeg, űrtartalom.

Tapasztalatszerzés a geometria körében

- Szerezzenek tapasztalatokat gömbölyű és szögletes formákról, érzékeljék ezt testükön, tárgyakon.
- Építsenek szabadon és másolással különféle elemekből.
- Alkossanak síkban is szabadon, szerezzék tapasztalatokat síkmértani formákról, fedezzék fel a rész-egész viszonyát.

- Használják a logikai játékot, építsenek vele, fedjenek le felületeket.

Tájékozódás a térben és a síkban

- Irányok azonosítása, megkülönböztetése.
- Játékok során figyeljék meg ezeket tükörben, fedezzék fel a tükörkép, szimmetria érdekességét, játszanak sokat a tükörrel.
- Próbáljanak meg tájékozódni a labirintusokban is.
- Fedezzék fel, hogy a sorozatok olyan rendszerek, amelyek életükben is felfedezhetőek.
- Hozzanak létre változatos sorozatokat játékokban színekkel, hangokkal, mozgással, formákkal.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.
- Tudják születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, felismerik a napszakokat.
- A gyermekek ismerik a szűkebb környezetük értékeit, műalkotásokat.
- Ismernek több a háziállatot, vadállatot, madarat, bogarat ismernek néhány környezetükben előforduló növényt és azok gondozását.
- Ismerik a közlekedési eszközöket. Gyakorlatot szereztek az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Ismerik a környezet megóvásának legfontosabb szabályait (pl. elzárják a vízcsapot, hogy feleslegesen ne folyjék a víz, ismerik a szelektív hulladékgyűjtés szabályait, ismerik, hogy szemétből is lehet valamit készíteni stb..)
- Tudnak legalább 10-ig számolni, össze tudják a tárgyakat hasonlítani mennyiség, nagyság, szín és forma szerint.
- Képesek halmazokat összehasonlítani, tulajdonság szerint szétválogatni.
- Helyesen értelmezik és használják az összehasonlítás megítélésének fogalmát: hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb, több-kevesebb....
- Helyesen használják a névutókat.
- Felismerik a sorba rendezés logikáját, azt képesek jól folytatni, legalább 3 elemszámmal.
- Az alapvető síkformákat felismerik, azonosítja: kör, négyzet, téglalap, háromszög.
- Képesek részekből az egészet kirakni.
- Ismerik az alapvető mértani testeket, azokat képesek felismerni és megnevezni (kocka, gömb, téglatest).
- Tapasztalatuk van a tükrökről, szimmetriáról.
- Azonosságokat, különbségeket képesek felismerni és megfogalmazni.
- Ismerik a jobbra-balra irányokat értik a helyeket kifejező névutókat (pl. alá, fölé, mellé, közé stb..).
- Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően ismerik a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit.
- Szeretik és védik a természeti értékeket.
- Ismeri, alkalmazza a több-kevesebb, ugyanannyi, kisebb-nagyobb, egyenlő fogalmakat.
- Helyesen használja a tö- és sorszámneveket.
- Tud 10-ig számlálni, bontani és részhalmazt egyesíteni.
- Helyesen használja a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- Ismeri a tulajdonság szerinti mennyiség tartalmakat 10 számkörben.

Munka jellegű tevékenységek

1. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység.
2. A gyermekmunka jellegű tevékenység:
 - örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;
 - a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége; – a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
3. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A gyermeki munka személyiségfejlesztő hatása nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kihasználását.

A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható szét a játék- és munkatevékenység.

A munka jellegű tevékenységek az egész napi életet áthatják, nevelő funkciót töltenek be.

A munka jellegű tevékenységek a cselekvés fejlesztésének egyik alapvető elemeként jelentkeznek. A gyermek tevékeny részese a tapasztalatszerzésnek, ezáltal a munka során ismereteit alkalmazhatja, gyakorolhatja.

Célunk, a sokféle változatos munka jellegű tevékenységek biztosítása, melyek során sokoldalú személyiség fejlesztésre törekszünk.

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítására törekszünk, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Tartalmilag gazdag, változatos feladatokat kínálunk a gyermekek számára, lehetőséget adunk a cselekvő tapasztalatszerzésre.

A gyermekek maguk végezzenek el minden olyan munkát, amire egészségük károsodása nélkül képesek. Életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő munka jellegű tevékenységeket örömmel, felelősséggel, önállóan végezzenek.

Munkaformáink:

1. Önellátó munka

1.1. Önkiszolgálás

Az önállóság igénye, az akarati élet kibontakozása ösztönzi a gyermeket az önkiszolgáló munka elvégzésére:

- a.) étkezés.
- b.) öltözködés,
- c.) tisztálkodás.

1.2. Naposi munka

A naposság a feladattudat, kötelességtudat, a felelősségérzet és a közösségi érzés alakításában jelentős, amely megbízás jellegű, a társakért végzett tevékenység.

2. Alkalomszerű munkák

- Az alkalomszerű munkák egy része időről-időre ismétlődik, nem csak a feladattudatot fejlesztik, hanem elősegítik az időészlelés kialakulását is, pl. csoportszoba, környezet rendjének helyreállítása.
- Más részük ritkán fordul elő. pl. segítség az óvónőnek, ajándékkészítés.
- Vitamintálak, saláták készítése, az adott témakörökhöz kapcsolódó munkák.

3. Növények és állatok gondozása

A gyermekek az állatok és növények külső, belső tulajdonságaival, szokásaival és gondozási teendőivel ismerkednek meg, amely a környező világ megismerésének része. A természet törvényszerűségeivel, ok-okozati összefüggések sokaságával, változásának folyamatával ismerkednek. A kerti munka végzése közben mozgás-koordinációjuk javul, nő feladattudatuk, és felelősségtudatuk.

4. A környezet esztétikájával kapcsolatos munkák:

- a csoportszoba rendjével kapcsolatos teendők,
- az óvoda udvarának ápolása, tisztántartása, védelme,
- a környezetszépítő munka - takarítás, mosás a csoportszobában, udvaron, pl. játékok mosása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A rájuk bízott feladatot, munkát önállóan, szívesen végzik.
- Kialakul bennük a maguk és környezetük rendezettsége iránti igény.
- Szokássá válik a hulladékkezelés.
- Meg tanulják helyesen használni a szerszámokat, fejlődik önbizalmuk, tapasztalatot szereznek a munkavégzésről, munkaszervezésről, annak sorrendjéről.
- Kialakul bennük a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság.
- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- Szívesen közreműködnek a növények gondozásában.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek fejlődése és kibontakoztatása a teljes óvodai életre kiterjedő, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek természetes adottságai, a családjában és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés keretében biztosított tanulási formák mind szerepet játszanak a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeinek és motivációjának alakulásában. Az óvodapedagógus a tanulás szempontjából kedvező feltételek megteremtése során figyelembe veszi a gyermekek korábbi élményeit, tapasztalatait és tudását.

A gyermekek óvodai tanulásának fő célja, hogy fejlessze képességeiket, valamint gazdagítsa és rendezze tapasztalataikat. Ez a folyamat legfőképpen a játékos tevékenységek és cselekvések keretein belül történik.

1. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és

- szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
 3. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
 4. A tanulás lehetséges formái az óvodában:
 - az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás,
 - szokások alakítása,
 - a spontán játékos tapasztalatszerzés,
 - a cselekvéses tanulás,
 - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
 - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
 - a gyakorlati problémamegoldás.
 5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- sokrétű, jól használható tapasztalatokkal, ismeretekkel rendelkeznek az őket körülvevő világról, azok alkalmazására képesek,
- problémamegoldó gondolkodásra képesek,
- kialakultak a tanuláshoz szükséges készségek, képességek, akarat tulajdonságok (önállóság, feladattudat, kitartás, monotonia tűrés, ítélőképesség),
- érdeklődők, kíváncsiak, él bennük az iskola, a tanulás iránti vágy,
- gondolataik megfogalmazására képesek,
- a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevezetés és felidézés,
- megjelenik a szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

ISKOLAÉRETTSÉGI KRITÉRIUMOK

Az iskolakezdéshez szükséges a testi, lelki és szociális érettség.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.

- Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.

A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés: megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél,
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről,
- tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat,
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait,
- ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét,
- felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is érettebbé válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felülről és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni,
- késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg,
- kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Bármilyen hátrányos helyzetből származó lemaradás csakis szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve ellensúlyozható. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

- Szervezési feladatok
- Integrációt elősegítő csoportalakítás
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása
- A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitvatartás kialakítása
- Nevelőtestület együttműködése
- Pedagógiai munka kiemelt területei
- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis)
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőképesség, beszédértés, beszédészlelés fejlődésének elősegítése)
- Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés)
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei)
- Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos tevékenység
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése, megszervezése
- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok)
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, táborok szervezése; rendezvények látogatása)
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal
- Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)
- Védőnői hálózat (korai képességfejlesztéssel kapcsolatos tanácsadás)
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Iskolakészség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb rézképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási készítés, monotonia tűrés, figyelemlkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása)
- Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatás)
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében
- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon. (Nyílt nap a csoportban, óvodában)
- Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása

- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése (Pl, farsang, karácsony, anyák napja, stb)
- Intézményi önértékelés, eredményesség
- A gyerekek beilleszkednek, biztonságban érzik magukat a befogadó óvodai közösségben.
- A szülők tapasztalják a befogadó környezet pozitív hatását, ezért ők is segítséget tudnak nyújtani a gyermek elfogadásában és fejlesztésében.
- Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket.

ÓVODAI FEJLESZTŐ PROGRAM

Óvodai fejlesztő program- hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének segítése

Az óvodai nevelési folyamat célja

Közismertek azok az egyre súlyosabb problémák, amelyek abból adódnak, hogy a gyermekek az intézményi nevelés keretei közé kerülve nagymértékben különböznek egymástól. Mindez abból adódik, hogy a fejlődésüket befolyásoló tényezők különböző módon hatnak a gyermekekre és ez által az életkoruktól eltérő fejlődési kort mutatnak. Fejlettségbeli különbségek, egyéni eltérések mutatkoznak a szomatikus, mentális, szociális fejlettségi szinteken. Az iskolába lépéshez szükséges életkori fejlettségi szint megállapításakor ezek közül egyik sem elhanyagolható, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához. Az óvodai nevelési folyamat célja, az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése. A személyiségfejlesztés elsősorban az énré, az egyénre irányítja a figyelmet. Ennek értelmében különbséget teszünk az egyéni fejlesztés kétféle célját tekintve:

- a.) az egyik cél: minden gyermeket egyéni megközelítéssel (kiscsoporttól kezdve) fejleszteni kell a tevékenységekben:
 - eltérő követelményekkel differenciálni,
 - időt adni az érést,
 - tolerálva a képességbeli eltéréseket,
 - megismerve az intenzívebb fejlesztések irányát.
- b.) a másik cél: a fejlődés szélsőséges eseteit jelentő gyermekekkel (a nagyon lemaradókkal és a tehetségesekkel) való foglalkozás.

Munkánk során figyelembe vesszük azokat az eltéréseket, amelyeket a gyermekek egyéni különbségként hoznak magukkal:

- kedvezőtlen családi háttérrel rendelkező gyermekek, (hátrányos, halmozottan hátrányos, veszélyeztetett),
- rendszertelenül járó gyermekek,
- nyelvi kifejezőképesség hiánya, - beszédhiba.

Az óvoda elsősorban a családi nevelés kiegészítésére törekszik, de tudomásul vesszük, hogy a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű családok esetében a gyermekek érdekében fel kell vállalnunk a családi nevelést pótló tevékenységeket is.

Az egyéni fejlesztés legtermészetesebb útja, amikor az óvodai élet napi tevékenységeiben jelenik meg a differenciált pedagógiai vezérlés. Indokolt, kritikus esetben, amikor speciális

szakemberek munkájára van szükség, csak akkor emeljük ki a gyermeket a megszokott környezetéből.

Az integrált nevelés megkívánja a gyermek egyéni fejlődésének elemzését az óvónőtől:

- A gyermekek egyénenkénti megismerése, a képességek, erősségek, gyenge pontok regisztrálása. Óvodába lépéskor az óvónők részletes anamnézist készítenek a gyermekek fejlettségéről, és erre alapozva tervezik meg az egyéni fejlesztést.
- A gyermekek folyamatos megfigyelése tevékenység közben történik (megfigyelési lapok, fejlődési napló vezetése).
- A gyermekekkel való beszélgetések.
- A gyermekek produktumainak elemzése (pl. gyermekmunkák, bábozás).

A gyermeki fejlettség alapos elemzése után a pontos, játékos, célirányos fejlesztő stratégiák kidolgozása következik. Az óvodában a fejlesztés legfőbb színtere és eszköze a játék.

A fejlesztés megvalósításának lehetőségei az óvodai élet mindennapjaiban:

- A tevékenységek feltételeinek megtervezése.
 - Feladatok, eszközök, a hely, az idő.
- A tartalom differenciált feldolgozása.
 - Milyen mélységű ismereteket lehet feldolgozni
- Differenciálás a képességek fejlesztésében.
 - Az állandóan többlépcsős feladatokat adó óvónő minden gyermeknek esélyt ad az önmagához viszonyított fejlődésre. A többlépcsős képességrejlesztő feladatok jól beépíthetők a kötött és a kötetlen tanulási folyamatokba.
- A tevékenységek munkaformáinak variációja.
 - A differenciálás minden munkaformában érvényesíthető.
- egyéni munka:
 - az a tevékenységforma a fejlesztés alapja. Az óvodapedagógus páros kapcsolatba kerül a gyermekkel, és így a személyiség ismerete alapján célirányosan, a részképességek hiányára tekintettel tud hatni.
- mikrocsoporthoz munka:
 - a gyermekek között állandó, szoros személt és kapcsolat jön létre, ami összetöni, vonzóvá teszi az együttműködést.
- nagy csoportban folyó tevékenységek:
 - a gyermekeknek választási lehetőséget biztosítunk a tartalomhoz, eszközökhöz, képességszintekhez kapcsolódó feladatokban.

A módszerek szerepe

- Körültekintően kell megválasztani a módszert attól függően, hogy az egyes gyermekek fejlesztését milyen területen segíti.

- Az egyéni fejlesztés, differenciálás kötelezettségeit rója az óvónőre. A differenciálásra számtalan lehetőség adódik, s ha ezzel tud élni az óvónő, minden gyermek fejlesztését biztosítja.
- Az esélyegyenlőség csökkentése, az iskolai kudarcok „elkerülése” teszi szükségessé az óvodai differenciált fejlesztés tervezését, szervezését, továbbá az a tény, hogy óvodás korra esik az írás, olvasás, számolás elsajátításához szükséges funkciók fejlődése. Optimális fejlesztésük ebben az életkorban a legcélszerűbb.

Az egyéni fejlesztés mindenképpen tartalmazza:

- az alap-, és részképességek megismerését,
- a gyermek ismereteinek alaposabb pótlását,
- a képességfejlesztés egyéni lehetőségeinek, korlátainak számbavételét,
- a pontos, játékos, célirányos fejlesztő stratégiák kidolgozását.

Az időben el nem végzett terápia később alig pótolható.

Nevelőmunkánk során, a jövőben is sokat tehetünk a személyiségközpontú szemlélet erősödéséért, az egyéni fejlesztés megteremtéséért. Végeredményben az egyénhez, a személyhez igazított optimális fejlesztés, viszony, kapcsolat érvényesítéséről van szó, melyben az elfogadó, - megértő, - segítő bánásmód a meghatározó.

Gyermekek-központú és családorientált szemléletünk jellemzője

A szociális helyzetükből és fejlettségükből eredő hátrányok ellensúlyozása céljából résztvevő gyermekek számára speciális személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató programokat szervezünk.

Céljaink és feladataink teljesülése érdekében elsődleges kötelezettségünknek tartjuk a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatást. Szükségének tartjuk, hogy a gyermekek minél korábbi életkorban és minél több idő töltsenek óvodánkban.

Fejlesztő programunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek fejlődésének elősegítésében.

Kiemelt területek:

1. Szervezési feladatok
2. A nevelőtestület együttműködése
3. A pedagógiai munka kiemelt területei
4. A gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, a szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok
5. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel
6. Óvoda-iskola átmenet támogatása
7. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

Nagyobb tudatossággal és mérhetően is nagyobb eredményességgel állítjuk a nevelési folyamatba az egyéni fejlesztést.

Tudatosan tervezett, folyamatos és rendszeres tervező és megvalósító pedagógiai munkát végzünk.

A kiemelt területek részletes feladatait minden nevelési évben az adott évre vonatkozóan határozzuk meg, külön dokumentációs rendszer szerint.

Speciális feladatok:

- Az iskolai életmódra való felkészítés során fokozott hangsúlyt fektetünk az átmenet megkönnyítésére.
- Az intézményi közösségi életbe való beilleszkedés megkönnyítése érdekében beszoktatási tervet készítünk.
- A szülők gyermekük fejlődésével kapcsolatos tájékoztatása érdekében fejlesztési naplóban rögzített egyéni fejlesztési tervet, egyéni értékelő naplóban rögzített értékelő adatokat ismerhetik meg negyedévente, a megismerés tényét aláírásukkal hitelesítik.
- Óvodai programkínálatunkat bővítjük, nyitottá tesszük.

A GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Gyermekvédelem, mint az óvodapedagógus alapvető feladata

A pedagógus óvodai munkájának kapcsolódnia kell az óvodai élet egészének feladataihoz, célkitűzéseire, a helyi nevelési programban megfogalmazottak megvalósításához. A megvalósítás során joga van saját módszereit alkalmazni, saját értékrendjét, világnézetét megtartva közvetíteni az ismereteket. Köteles tiszteletben tartani a gyermek személyiségét, családjá világnézetét, értékrendjét. Saját értékrendjét nem kényszerítheti rá senkire az óvodában. Világnézeti kérdésekről nem foglalhat állást nevelőmunkája során.

A nevelőtestület feladatai a gyermekvédelem területén:

- elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, rendszeres óvodába járását,
- biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő-óvóintézkedésekre javaslatot tenni,
- az új óvodások befogadását elősegíteni, beilleszkedésüket az adott csoportba a leg zökkenő mentesebbé tenni,
- a gyermekeket és családjukat a lehetőségekhez képest minél jobban megismerni,
- a problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerni, ha szükséges, ehhez szakember segítségét kérni,
- a feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására tervet készíteni, végrehajtani,
- a felzárkóztatást megszervezni,
- a tehetséggondozást megvalósítani, elősegíteni,
- a szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén, soron kívül javasolni,
- az integrált nevelést elősegíteni a gyermekek problémái szerint, súlyossági foknak megfelelő ellátási formában,
- a rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni, szükség esetén jelezni a hiányzást,
- a családok szociális, és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegíteni,
- minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni kell a gyermekek családban történő felnevelését,

- a szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakításai, a szülői szerep eredményesebb betöltésének elősegítését,
- jó kapcsolat kiépítését a helyi társadalom gyermekvédelmi rendszerében érintett szervekkel, személyekkel,
- a prevenció minden gyermekre történő kiterjesztését.

Helyi tevékenységekkel segítjük elő a gyermekvédelmi hatékonyságát óvodánkban?

- Rendszeres családlátogatások: szülői értekezletek, nyílt napok, ünnepélyek, fogadóóra-ra való behívás megszervezése.
- Gyermekvédelemmel kapcsolatos megbeszélések az óvodai dolgozók részére.
- A szülők részére tanácsadás szervezése, tartása a helyi gyermekjóléti szolgálat vezetőjének bevonásával.
- Közös családi kirándulás, munkadélután szervezése.
- A fejlődési naplóban egyénre szóló tervezés nyomán követése.
- Fejlesztési lapok vezetése.
- Logopédiai ellátás (az arra rászoruló gyermekeknél).
- Szociális szolgáltatások bevezetésénél való tanácsadás (ingyenes étkezés, segély).
- Segítségnyújtás megszervezése az új, - és pályakezdő kollégák részére a gyermekvédelmi munkához.
- Család gondozási munkában való részvétel.
- Kapcsolat a Gyermekjóléti Szolgálattal, az önkormányzat jegyzőjével és gyámügyi előadójával.
- Esetmegbeszéléseken való részvétel.
- A gyermek érdekeit érvényesítő beiskolázás: Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság, szülői kérés figyelembevételével.

A SZÜLŐ, A GYERMEK, AZ ÓVODAPEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermekek fejlődését.

A szülő ismeri legjobban gyermeke otthoni szokásait, igényeit, szükségleteit; viszont az óvónő szaktudásával és a nevelőmunkában szerzett gyakorlati tapasztalatával tudja segíteni a gyermekek harmonikus fejlesztését. Ezért az óvónő és a család együttműködése nélkülözhetetlen! Ez az együttműködés kölcsönös bizalomra, őszinteségre, diszkrécióra épül.

A családdal való kapcsolattartást szolgálja:

- *Nyílt napok szervezése*
- *A családlátogatás:* legelőször a gyermek óvodába kerülése előtt kerül rá sor, ill. alkalmanként, ha szükséges.
- *Az „anya” beszoktatás során:* a szülő betekintést nyer gyermeke óvodai életébe, megismeri a szokásokat, pozitív mintát kap gyermeke neveléséhez. Ugyanakkor az óvónő pedig benyomásokat szerez az anya – gyermek kapcsolatáról.
- *Napi kapcsolattartás a szülővel, hozzátartozóval:* rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket gyermekükről. Az óvónői megnyilvánulás tapintatos, segítőkész, őszinte.
- *Szülői értekezlet:* arra törekszünk, hogy jól kiválasztott, a szülőket érdeklő téma megvitatására kerüljön sor.
Segítjük a szülőket a gyermekek életkorának megfelelő játék -, és könyvajánlásokkal.
Rámutatunk a gyermekmunkák megtekintése során a különböző vizuális fejlettségi szintekre.
A gyermekek otthoni vizuális tevékenykedtetéséhez ötleteket, technikai eljárásokat ajánlunk.

- Közös munkadélutánok kirándulások

Az óvoda és a család együttműködése

A Család jellemzőinek áttekintése:

"A család minden társadalom legkisebb közössége. Nevelési funkciója jelentős a társadalmi szempontjából."

A család a gyermek számára anyagi és érzelmi védeltséget nyújt. A nevelés szempontjából hasznos ismereteket, készségeket, szokásokat a családban szerzi meg a gyermek. Itt a legmélyebb az érzelmi kapcsolat. A család az egyetlen közösségünk, melyet nem választhatunk meg, amely számunkra determinált, melyet öröklünk, vagyis ahová beleszületünk.

Ma már egyértelmű minden pedagógus és óvodapedagógus számára, hogy a társadalom egyetlen intézménye sem képes átvenni a család alapvető feladatait, ezeknek döntő többsége kizárólag a család funkciója (biológiai, gazdasági, társadalmi).

A szociológia a családot elsődleges csoportnak tekinti. Olyan csoportnak, amelyben elsőként találkozunk az egyén a közösséggel. Azzal a közösséggel, amely meghatározó a gyermek fejlődése szempontjából, az óvodába lépés első pillanatától kezdve a családi kötelék elszakadásáig. A család ősi intézmény, amely évezredek óta valamennyi kultúrában létezik, valamilyen formában jelen van. Olyan életkeret, amelyben biológiai szükségletünk megvalósul, pszichés fejlődésünk alapvető jegyeit, individuális arculatát bontja ki.

A család, az egyén és a társadalom közötti csoport, melyet elsődleges társadalmi egységnek tartunk. Elsődlegessége abban áll, hogy a legkorábbi életszakasztól kezdve hat a fejlődő egyénre.

Érzelmi kötelékeit, kapcsolatának erősségeit megjeleníti a gyermek egész személyiségében. Alapvető érzelmi és viselkedési modelleket vés be személyiségébe, s ezeket, mint diszpozíciókat (hajlamosító tényezőket) tovább viszik az életbe.

Közvetítő funkciója által megvalósítja a családi és társadalmi értékrendszerek beépítését. ezáltal felkészíti, előkészíti a felnövő egyént arra, hogy teljes értékűen vegyen részt a társadalom tevékenységében.

A család szocializációs funkciója többszínű. Ellátja a gyermek biológiai gondozását, biztosítja azokat a feltételeket, amelyek az éréshez és fejlődéshez szükségesek, ugyanakkor meghatározott magatartás és szerepmintákat közvetít. Erre épül a tudatos nevelés, így teremtnének meg a családon kívüli nevelés alapjai a személyiségfejlesztésben.

A család az első nevelőközösség a gyermek számára. Itt tapasztalja meg először az összetartozás, az egymásról való gondoskodás, a közös tevékenység gazdagító, nevelő örömét. Itt sajátítja el a gyermek az anyanyelvét, alakulnak ki szokásai, egészséges, vagy egészségtelen életmódja.

Itt tanulja meg először, hogyan lehet kapcsolatot teremteni más emberekkel, hogyan lehet azokhoz viszonyulni. A családban kezd a gyermek én tudata kibontakozni, itt szerzi meg az első önmagára vonatkozó ismereteket. A szülők elfogadásán, szeretetén keresztül tanulja meg, hogyan értékelje önmagát.

Az óvoda és a család kapcsolata

Az óvoda és a család kapcsolata a nevelés alapvető színtere. Az óvodába lépés pillanatától kezdve az óvoda a családdal együtt felelős a gyermeki személyiség kialakulásában. Az óvodai nevelés alapprogramja azt a szemléletet tükrözi, hogy a gyermek személyiségfejlődése a családban kezdődik.

Az óvodák kezdettől fogva alapvetően fontosnak tartják az együttműködést a családdal. Társadalmunk sokat vállal a gyermeknevelés gondjaiból, de a sokrétű gondoskodás sem

helyettesíti a szülői házat. A szocializációs folyamatban a család elsődleges hatása akkor esik ki, amikor a gyermek óvodába kerül.

A társadalmi, környezeti hatások az óvodás gyermeket elsősorban a családi környezetben, a családban adott feltételek szűrőjén keresztül érik. A mindennapi életben tudatosan, vagy spontán módon sok finom szállal szövődik össze az óvoda és a család. A gyermek magával hozza az óvodába mindazt, ami a családban érte, formálta, változtatta, s viszi haza a családba az óvodában szerzett élményeit, azok hatását.

A család és az óvodapedagógusok kapcsolata

A szülő és óvodapedagógusok kapcsolata kölcsönösen feltételezi azt, hogy meg kell ismerniük az óvoda és a család értékrendszerét, körülményeit, hisz a gyermek viselkedését is így érthetjük meg, így tudunk hatékonyan együttműködni. Ez az együttnevelés egyik feltétele, a család és az óvodapedagógusok kapcsolatánál. A hatékony együttnevelés másik feltétele, hogy a pedagógusok és a szülők folyamatos kapcsolatban álljanak egymással, és egyenrangú nevelőtársi viszonyt próbáljanak kialakítani. Az egészséges nevelés kialakításához is együtt kell működni a családnak és az óvodának. A kapcsolattartásnak tükröznie kell a jó partneri viszonyt, melyet az óvoda minden dolgozója képvisel.

A szülőkkel együttműködő, segítő, és nem számonkérő partneri viszonyt kell kialakítani. Lényeges az őszinteség, amely bizalmon alapul.

Nagyon fontos a család egyéni megközelítése, az egyéni bánásmód, a folyamatos kapcsolattartás, a kölcsönös nyitottság, az egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítása.

A személyiség jogainak előtérbe kerülésével az egyéniség, egyediség, a másság toleranciájával együtt megerősödött a családok zártsága, a társadalom és az intézmények irányába. Ezért a családokat be kell hozni az óvodába. Meg kell teremteni azokat az alkalmakat, amelyekre szívesen ellátogatnak a szülők. A közös élmény, az óvodapedagógussal eltöltött idő, a közös gondok, problémák, közelebb hozzák egymáshoz érzelmi szinten is a feleket. Ennek eredményeként lassan kialakul az elfogadás, a megértés, az együttérzés mindkét oldala, amely lehet a mások életébe való bepillantás kulcsa.

A hátrányos helyzetű gyerekek esetében kiemelkedő fontosságú az óvodapedagógusi teendők felvállalása. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatát, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Az óvoda és a család együttműködésének hatékonysága

Családlátogatás

Cél:

- megismerni a gyermek, családban elfoglalt helyét,
- tájékozódni a szülő nevelési módszeréről, szülő-gyermek kapcsolatáról,
- tájékozódni a család szociális helyzetéről.

Feladatok:

- legfontosabb a gyermek megismerése a családi környezetben,
- nem szükséges szempontokat figyelembe venni, inkább legyen kötetlen a társalgás, melyet az őszinteség és tapintat jellemez,
- előre jelezzük szándékunkat a szülőnek arról, hogy mikor megyünk családlátogatásra,
- igyekezzünk elérni a szülők őszinte megnyilvánulásait,
- az óvónő láthatja a gyermek, otthoni megnyilvánulásait,

- a szülő otthonában könnyebben nyilatkozik gondjairól, melyekre közösen kerítünk választ, megoldást,
- az első látogatás az óvodai élet kezdése előtt van,
- ha lehet, a pozitív tulajdonságokat vegyük előtérbe, de a negatív tulajdonságokat is tárjuk fel,
- merjünk nyíltan véleményt nyilvánítani, miben kell változtatni, pl. kényeztetés, testi fenytés,
- a családlátogatások ismétlődjenek meg.

Szülői értekezlet

Cél:

A szülői értekezlet ne csak tájékoztató jellegű legyen, hanem kiemelt feladatok jellemezzék az értekezletet. Minden esetben figyelembe kell venni az SZK tagok javaslatait.

Feladataink:

- minden szülő részére személyes találkozás is egyben az értekezlet, ahol elmondhatják javaslataikat, észrevételeiket,
- közvetlen kapcsolat alakul ki óvónő - szülő, szülő - szülő között, esetleg meghívott vendégekkel is,
- mindig az adott, időszerű problémákat beszéljük meg (év elején: beszoktatás, SZK tagok megválasztása, egészségügyi felvilágosítás, ünnepek megszervezése, év vége felé: iskolaérettség megbeszélése, első osztályos nevelő meghívása).

Minden napi megbeszélések

Cél:

A kölcsönös érdeklődés kifejezésének kitűnő talaja, ahol a szülő és nevelő szükség esetén tájékoztatást kap, és kér a gyermekével kapcsolatos napi programokról, eseményekről.

Feladatok:

- a szülő a gyermek érkezésekor tájékoztatást adhat, távozásakor tájékoztatást kérhet a gyermekéről,
- fogadónapot tartanak a csoportban dolgozó óvónők az intézmény fali újságjára kifüggesztett időpontokban, zárt irodai ajtók mögött egyenként a szülőkkel igény szerint.

Nyílt nap, nyílt hét

Cél:

E kapcsolattartási forma keretében az egész napi-, heti tevékenység-rendszerbe való betekintést biztosítjuk.

Feladatok:

Mindezek ne bemutató jellegűek legyenek, hanem a mindennapi tevékenységet tartalmazzák. Feladatunk, hogy ennek megszervezése a gyerekek tevékenységét ne zavarja. Igyekszünk megbeszélni a szülőkkel, hogy egy napon lehetőleg csak 4-5 érdeklődő szülő vegyen részt.

Óvodánkra a nyitottság jellemző. Szülői kérésre, érdeklődésre lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor látogathassanak, a nálunk folyó napi életéről, gyermekeik tevékenységéről és viselkedéséről információt kaphassanak.

Ünnepek

Cél:

Az óvoda és a család együttműködését, erősítését szolgáló kapcsolattartási forma.

- hagyományos ünnepek közösen a családdal:
- mikulás
- karácsony
- farsang
- anyák napja
- évzáró
- gyermeknap

Feladatok:

- hagyományok ápolása,
- közösségi érzés felerősítése,
- ajándékozás, adni tudás, az ajándék elfogadásának érzése.

Szülői közösség

Cél:

Segítséget nyújtson az óvoda és a szülők együttműködéséhez.

Feladatok:

- aktívan és szívesen tevékenykedjenek,
- a többi szülő ne érezze a megkülönböztetést,
- munkájukat szívesen fogadják el.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

Egészséges életvitel igényére való nevelés

- **A gyermek testi gondozása, testi szükségleteinek kielégítése, testi épségének védelme**

Feladatok:

- a gyermek higiénés nevelése,

- az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás - a tisztálkodás, a kulturált étkezés, a környezeti higiénia és rend, a balesetmentes viselkedés (a szűrő-vágó eszközök használata), a ruházat tisztántartása megtanítása – ezek gyakorlása, ellenőrzése, folyamatos korrekciója.
- *A kisgyermek mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásainak kifejtése, a gyermek testi képességeinek fejlesztése*
Feladatok:
 - a tudatos, célszerű összerendezett cselekvés fejlődésének elősegítése az alapvető mozgásfunkciókban (a járásban, sietésben, futásban, lépcsőn járásban),
 - az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúrában (játékban, feladatteljesítésben, együttes tevékenységben, segítségben, baleset-megelőzésben, fertőzést megelőző magatartásban).

- *Az egészségmegőrzés és az egészségfejlesztés, amely a tevékenykedő gyermek viselkedésében mutatkozik meg és a gyermek magatartására épül*
Feladatok:

- az egészséges életmód kialakítása, amely során kialakul a kisgyermek igénye a személyi és környezeti higiénére, a mozgásos életmódra, az egészséges táplálkozásra és kulturált étkezésre,
- az egészséget károsító magatartásformák elkerülésére nevelés,
- egy adott élethelyzetben az egészségesebb megoldás választása, a másokon való segítségre nevelés.

Mindezek az egészség megvédésére történő *beállítódást* (attitűdöt), az egészség megvédésére vonatkozó *érdeklődést*, véleményt, *szándékot*, "érzékenységet" nevelik a gyermekekben.

- *A szociális környezet kialakítása*

Feladatok:

- a szeretetteljes, harmonikus légkör, pájtási-baráti hangulat kialakítása, amely formálja a gyermek személyiségfejlődését.

- *Az értelmi fejlesztés, az ismeretfejlesztés*

Feladatok:

- a kisgyermeknek *egyre több ismeretet kell megszereznie és rendszereznie szervezetének működéséről, az egészségvédelem alapkérdéseiről* (pl. kórokozó, fertőzés, betegség, táplálkozás, aktív mozgás és pihenés, az érzékszervek higiénéje és védelme stb.),
- az egészség-védő, egészségfejlesztő biológiai ismeretek a gyermek értelmi szintjének mentén szerzi meg.

Az egészségvédelmi ismeretközlés lehetősége kiterjed az óvodai foglalkozások mellett a szabadidő más lehetőségeire is, így a játékra, a "kísérletezésekre", megfigyelésekre, a sétákra, kirándulásokra.

- *A szocializáció elősegítése és a szociális érzékenység fejlődése-fejlesztése*

Feladatok:

- az óvodapedagógus és más felnőtt személyek magatartása elsajátítandó **mintául szerepel, azaz modell-értékű,**

- a gyermek-gyermek, valamint a felnőtt-gyermek kapcsolat érzelmi töltése, társkapcsolati igénye, biztonság-nyújtása biztosítja az együttérzés, az önzetlenség, a segítség, az önfegyelem kialakulását.

Az óvodai szocializáció közvetlenül kapcsolódik a családi szocializációhoz, az óvodának "csak" kiegészítő szerepe van a családi szocializáció mellett.

Az óvodapedagógusnak számítnia kell arra, hogy lesznek gyermekek, akik nehezebben szocializálódnak (illeszkednek a közösségbe, nehezebben tartják meg a közösség szabályait), lesznek lassabban fejlődők, alacsonyabb értelmi szinten állók, érzelmileg "sérültek" vagy érzékszervi-, mozgásos fogyatékosok, higiénésen elhanyagoltak, és mások, akiknek harmonikus életvezetéséhez az óvónőnek sokkal több egészségpedagógiai ismeretre, érzelmes kapcsolatra, sajátos törődésre van szüksége.

A szegénység, a szociális kirekesztettség, az elhanyagoltság, a szeretethiány mély sebeket üt a gyermek lelkén. Az ilyen állapotú gyermek a nyílt és őszinte, a derűs és szeretetteljes, a biztonságot nyújtó óvodapedagógushoz vonzódik.

Ez a tény határozza meg az óvónő és a védőnő szociohigiénés (társas egészségvédő) karakterét, viselkedési normáját.

• A természeti és társadalmi környezet megismerése, tapasztalatszerzés

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A környezet megismerése több szempontból is kiemelt helyet foglal el az óvodai életben. A megismerés mellett nagyon fontos a környezethez való alkalmazkodás elősegítése. A környezet tárgyainak, eseményeinek elfogadása nagyon gyakran a mindennapi élet benyomásai feldolgozásának hatására következik be. Ezért nem lehet a környezetismeretről csak a foglalkozások keretén beszélni. Legtöbbször nem is ilyen alkalmakor tágul a gyermek látókörének világa. A nap, mint nap megélt események felidézésekből, válaszkeresésekből adódó beszélgetések során annál inkább. Ezért előírás, hogy a foglalkozásokat mindig a természetes környezetben tartsuk meg. Településünk természeti környezetben való elhelyezkedése ezt az elvet nagyon elősegíti. Gyakran teszünk sétát a közeli parkban, utcákon az év minden szakában. Séták során lehetőség adódik a gyermekekkel való egyéni beszélgetésekre. A természetben végbemenő változásokat közvetlen közlekedésről tevékenység közben figyelik meg. (levelek színeinek változása.) Megfigyeljük a fák fajtaikat, az erdő apró élőlényeit, (bogarak, békák, gyíkok). A séták során gyűjtött terméseket, bogyókat a csoportszobákban kialakított élosarokban helyezzük el. Szabadidőben lehetőség szerint barkácsolunk belőle (gesztenyéből, makkból, dióból, stb.). Sokat beszélgetünk az erdőben, mezőn élő állatokról, és közösen képalbumot készítünk. A vadon élő állatokról mesék, diafilmvetítés alapján beszélünk. Közben meghallgatjuk a gyermekek egyéni tapasztalatait is az állatkertben tett látogatásról. Sétáink során lehetőség adódik a közlekedés megfigyelésére és gyakorlására.

Az állatvilághoz hozzátartoznak a madarak is. Minden évben figyeljük és várjuk a gólyák, fecskék érkezését. Megfigyeljük ezen állatok életmódját.

A természetbe beletartozik az állatvédelem is. Minden évben készítünk madáretetőket, azokba magvakat rakunk, s etetjük a madarakat. Télen megrendezzük a "madarak karácsonyát", amikor az erre a célra kijelölt fát madaraknak szánt magvakkal, madáreleséggel díszítjük fel.

A háziállatokat a gyermekek mindegyike ismeri, sok tapasztalattal rendelkeznek róluk. Otthon szinte minden gyermeknek lehetősége adódik arra, hogy közelről megfigyelhesse, megsimogassa ezeket az állatokat. Bátran építhetünk gyermekeink megfigyeléseire, élményeire, amelyet szívesen megosztanak velünk.

EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK

Egészségnevelési program

„A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési – oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A nevelési - oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési – oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő részvételét a nevelési – oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.” 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128. § (1)-(2).

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- Gondozás
- Egészségvédelem
- Betegségmegelőzés
- Személyes higiéné alakítása
- Mozgás, edzettség
- Egészséges környezet megteremtése
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatosság

Az életkori sajátosságaiból eredően a kisgyermek mozgásigénye nagy, amelynek kielégítésére törekedni kell. A mozgásfejlődésre épül, az egészséges életmód, a testápolás, az önkiszolgálás, az egészségmegőrző szokások kialakítása. Az óvodás gyerekekre vonatkoztatva tudjuk, hogy minden gyermek más, és más, mindegyiküknek más az egészségügyi állapota, edzettsége, teherbíró képessége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az egészségfejlesztésre, egészséges életmódra neveléssel összefüggő feladatokra:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi egészségvédő testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a szenvedélybetegségek megelőzése,
- a bántalmazás és erőszak megelőzése,
- a baleset – megelőzés és elsősegélynyújtás,
- egészségmegőrzés,
- a személyi higiéné területe,
- környezeti higiéné.

A személyi, környezeti higiéné, a mozgásos életmód, az egészséges táplálkozás és kultúrált étkezés, az egészséget károsító magatartásformák elkerülése, megfelelő szakemberek bevonásával, szülővel és óvodapedagógussal együttműködve.

Az óvodapedagógus feladatai az egészségneveléssel, egészségfejlesztéssel kapcsolatban:

- a gyermekek gondozása, testi-lelki szükségletük, mozgásigényük kielégítése, a szokásrend kialakítása, az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- biztosítja a gyermekek egészségének védelmét, edzettségét a mozgás, mindennapos testnevelés, testmozgás és pihenés összhangját,
- kialakítja az egészséges életritmust, életvezetés koncentrációját,
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, esztétikus környezetet, a helyes higiénés szokások kialakítását,
- kialakítja a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat, környezettudatos magatartás megalapozása,
- kialakítja a család és az óvoda együttműködésén alapuló kapcsolatát,
- megelőzi a bántalmazást, erőszakot, baleset és szükség esetén elsősegélyt nyújt,
- a gyermekek testi épségének védelme és a baleset megelőzés,
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A gyermek egészségnevelésének fejlettségi mutatói iskolába lépéskor

- kialakulnak az életkornak megfelelő egészséges életmód szokásai (a gondozás és a mozgás fejlettségi mutatói az adott területnél találhatók),
- viselkedésüket a közösségben jellemzi az egyéni érdekeik érvényesítése mellett, a közösségi érdekek tiszteletben tartása, a társakra való odafigyelés és alkalmazkodás, együttműködés,
- ismerik és betartják a közösségi életben elengedhetetlen viselkedési formákat, érintkezési szabályokat,
- kialakult a társaikhoz, felnőttekhez, csoportokhoz, óvodához fűződő kötődésük, figyelnek és vigyáznak egymás játékaira, alkotásaira,
- szükség szerint segítenek egymásnak a különböző tevékenységek során,
- konfliktusok esetén képesek a megegyezésre, törekszenek az agressziómentes kommunikációra,
- a közösségért tevékenykednek, közösségi feladatokat vállalnak (naposság), aktív résztvevői a közösségi tevékenységeknek, ünnepeknek,
- pozitív reális énképük alakul ki,
- társaikban is meglátjuk az értékes tulajdonságokat, pozitív jellemvonásokat, türelmesek a sajátos nevelési igényű gyerekekkel, segítik és támogatják őket,
- ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, elemi ismeretekkel rendelkeznek szülőföldjükről, hazájukról,
- viselkedésüket jellemzi a természeti értékek megbecsülése, környezettudatos magatartás.

Fontos feladatunk az alapvető szokásrendszer kialakítása, mélyítése:

- megismertetni a gyermekeket a mosdó és a testápoláshoz szükséges eszközök (szappan, fogmosó felszerelés, fésű...) helyes használatával,
- a testápolási teendők végzésének helyes sorrendjével hajápolás, kéztörölés, fogmosás, zsebkendő és WC papír használata),
- a nyugodt, szeretetteljes óvodai légkörrel, az óvónő ösztönző dicséretével, tapintatos, türelmes magatartásával, a gyerekek egyéni különbségeinek tiszteletben tartásával, az

előítélet-mentes gondolkodással, a másság elfogadásával segíthetjük elő, hogy a gyermekek szükségleteiket egyre önállóbban és magabiztosabban végezzék.

Arra kérjük a szülőket, hogy:

- gyermeküket az időjárásnak megfelelően, rétegesen öltöztessék,
- hozzanak „tetőtől – talpig” váltóruhát szükség esetére,
- válasszanak gyereküknek kényelmes, bokát védő benti cipőt, melynek kicsi sarka megelőzheti a lúdtalp kialakulását, biztosítja a balesetmentes mozgást,
- felhívjuk a szülők figyelmét a túlóltóztatás – alulóltóztatás veszélyeire,
- fontosnak tartjuk, hogy a gyerek ruházata legyen tiszta, ízléses és praktikus! Szabad legyen benne festeni, gyurmázni, tornázni...,
- a napi háromszori étkezést vállalkozó biztosítja óvodánk részére. Javaslatot teszünk az étrend változatosabbá tétele érdekében (lehetne több gyümölcs, tea, tej, kakaó...).

Igyekszünk a kultúrált étkezés szokásait körültekintően, átgondoltan megszervezni és kialakítani:

- minimális várakozási idő az étel „utaztatása „miatt,
- napos kötények használata,
- ízlésesen terített asztal,
- gyermekméretű edények, evőeszközök és szalvéta, szalvétatartó
- használata,
- étkezés közben is derűs légkör jelenléte.

A gyermekek ízlésében, étvágyában, táplálkozási szokásaiban nagy egyéni eltérések mutatkoznak. Arra törekszünk, hogy a szülők segítségével megismerjük ezeket a különbségeket. Toleranciával fogadjuk a kezdeti étvágytalanságot, a válogatást. Ösztönözzük – de nem kényszerítjük – a gyermeket az étel elfogyasztására, az új ízek megkóstolására. Lehetővé tesszük, hogy a gyermek annyi folyadékot (víz) ihasson, napközben amennyit kíván.

A gyerekek mozgásigényének kielégítését, mozgáskoordinációjának fejlesztését szolgálja:

- a mindennapos testnevelés,
- a testnevelés foglalkozások,
- a változatos csoportszobai és udvari játékok,
- a sokszínű mozgásos szabályjátékok,
- a dalos játékok, körjátékok,
- a jól megszervezett, örömteli, élményt nyújtó séták, kirándulások,
- igyekszünk minél több időt a szabad levegőn eltölteni és lehetővé tesszük, hogy óvodásaink egyéni igényüknek megfelelően mozoghassanak és gyakorolhassák a változatos mozgásformákat,
- a mindennapi mozgás után a gyermekeknek szüksége van pihenésre. Ebéd után megteremtjük a nyugodt alvás feltételeit (szellőztetés, csend, nyugalom, félhomály). Az elalvás előtti mindennapi mesélés, halk zene hallgatása vagy altatódalok éneklése, dúdolása megnyugtató, álomba ringatja a gyermekeket.

Figyelembe vesszük a gyermekek eltérő alvásigényét:

- a kicsik és a nagy alvásigényű gyermekek tovább alhatnak,
- a nem alvó 5-6-7 éves gyerekek csendes, nyugodt pihenés után felkelhetnek és halkan tevékenykedhetnek a csoportszobában.

A gyermekek egészségének védelme, edzésük

Az óvodában megbetegedett gyermeket elkülönítjük, és értesítjük a szülőket. Míg megérkeznek, szerető gyengédséggel gondoskodunk róla.

A fertőző megbetegedések további terjedését gátolhatjuk:

- gyakori szellőztetéssel,
- szabadban való edzéssel,
- a takarítási – fertőtlenítési teendők fokozottabb végzésével.

Tapintatosan kezeljük, ha a kisgyermek bepisil. Igyekszünk a szülővel együtt megkeresni ennek okát és kiküszöbölni azt.

Fontos, hogy *a gyerekek egészségük megőrzése érdekében* edzettek legyenek. Ezért minden időszakban *sokat tartózkodunk a friss levegőn:*

- jó időben naponta kétszer is
- télen szánkózunk, hógolyózunk, hóembert építünk, csúszkálunk.

A gyerekek egészségügyi szűrése biztosított az óvodában. (Státuszvizsgálat) Ha a csoportban lúdtalpas, szemüveges vagy beszédhibás gyermek is jár, őt a megfelelő szakemberhez irányítjuk.

A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságot nyújtó óvodai környezet megteremtés.

Gondoskodunk a gyermeket körülvevő tárgyi környezet biztonságos és balesetmentes állapotáról, folyamatos vagy szükség szerinti karbantartásáról. Az egészséges, tiszta és esztétikus környezet megtartása érdekében elengedhetetlen a rendszeres és alapos takarítás az óvoda épületén belül és kívül is.

Óvodánk udvara az egészséges életmódra nevelés fontos színtere. Ezért úgy alakítottuk ki, hogy a gyerekek óvodai életük minél nagyobb részét a szabadban tölthessék. Van az udvaron napos-árnyékos rész, homokozó füves terület. A gyerekek szabad mozgását, edzését segítik az udvari játékaink, tornaszereink.

A több funkciót betöltő *csoportszoba* a játék és egyéb tevékenységek valamint az alvás – pihenés és étkezés színtere. A nyugodt, elmélyült játéktevékenységekhez „kuckókat” alakítottunk ki, valamint mesesarkot, elősarkot. A csoportszoba berendezési tárgyai esztétikusak, könnyen tisztíthatóak, könnyen mozgathatóak és megfelelnek a gyerekek testméreteinek. Csoportjaink 3-7 éves gyermekei részére az életkori sajátosságainak megfelelő játékok biztosítottak.

A gyermeköltöző – és mosdó berendezése, felszerelése gyermekméretű. A helyiségek fűtése, szellőztetése, világítása biztosítja a gyermekek nyugodt, kényelmes öltözködését – vetkőzését, tisztálkodási teendők végzését. Az öltözőben minden gyermeknek jellel ellátott helye van, ahová ruháit, cipőjét „váltótáskáját” leteheti. Ugyanígy a mosdóban is minden gyereknek jellel ellátott polcrésze, törölközője, fésűje, fogmosó felszerelése van.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Igénylik a rendszeres mozgást, a szabadban való tartózkodást.
- Kiegyensúlyozottá, edzetté, testileg-szellemileg teherbírókká válnak.
- Önállóan tisztálkodnak, megfelelően használják a tisztálkodási eszközöket és a zsebkendőt.
- Tudnak megfelelő sorrendben öltözni, vetkőzni, ruhát ki-begombolni, cipőt kötni.
- A kanalat, villát, kést megfelelően használják. Kialakul bennük a kulturált étkezés igénye.
- Figyelnek saját külsejükre, arra, hogy ruházatuk rendezett, testük ápoltság legyen.
- Ügyelnek környezetük rendjére, tisztaságára.
- Figyelnek saját holmijaikon kívül a csoportszoba, mosdó öltöző rendjére is.

Ez a feladatkör az óvodai nevelés funkciói közül a legfontosabbat érvényesíti:

- az egészség,
- a testi fejlődés,
- a fizikai állapot védelmét és fejlesztését.

Feladataink:

- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása,
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- nagy-, és kis mozgások (finom motorika) fejlesztése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése,
- az egészséges életmód szokásainak megalapozása,
- a prevenció és korrekció testi fejlesztés feladatai (szükség esetén speciális szakemberek közreműködésével).

Kiemelten fontos feladatainknak tartjuk:

- a szokás-, szabályrendszer kialakításával a gyermeki szabadságvágy tiszteletben tartását,
- a rugalmas napirend szervezését, a pedagógus pozitív mintaadását,
- az egészséget veszélyeztető dolgok és helyzetek elkerülését szolgáló szokások, szabályok kialakítása,
- önkiszolgáló képességek fejlesztése, rendezett, esztétikus, egészséges és biztonságos környezet kialakításával,
- a környezetvédelmi, környezet megóvási feladatainkat, elsődlegesen példaadással, hogy környezetükre legyenek igényesek. Vigyázzanak az őket körülvevő tárgyi és természeti környezetre. Ebbe a folyamatba törekszünk a szülőket is bevonni.

Programunk a gyermeket együttműködő, egyéni igényekkel, szükségletekkel rendelkező személyiségként kezeli. Tiszteletben tartva a gyermeki szabadság érvényesítését.

A gyermeki fejlődés egyik feltétele a megfelelő táplálkozás, mozgás, pihenés, a személyi higiénia megléte. Ezeket a feltételeket a korosztályokhoz igazodó napirendek biztosítják.

A csendes pihenőt mesével indítjuk, és a pihenés ideje változik az életkor előre haladtával.

A kulturált életre nevelés jellemzői óvodánkban:

- étkezési kultúra, pl. asztal megtérítése,
- ünnepeink megfelelő szimbolizálása, lebonyolítása és mindazok a tevékenységek, amelyek a későbbi életszakasz fejlődéséhez az iskolai tanuláshoz megfelelő alapot jelentsenek.

Környezetvédelem

Óvodás gyermekeink még aktívan nem vesznek részt a tágabb környezet védelmében, de néhány elvárás már igényünk tőlük:

- vigyázzanak a tisztaságra,
- védjék az állatokat, növényeket,
- gondozzák az élőlényeket és kíméletesen bánjanak az állatokkal.

Formáljuk szemléletüket azáltal, hogy felhívjuk a figyelmüket a károsító jelenségekre, pl. szemetes környezet, megrongált tárgyak, épületek, víz és légszennyezések. A szülőknek is felhívjuk a figyelmét a környezetvédelemmel kapcsolatos teendőkre, mert az otthon, a családnak is van tennivalója e téren.

A gyermek és környezete közötti pozitív érzelmi viszony kialakítását erősítik a környezettel kapcsolatos ünnepeink:

- Víz Világnapja - március 22.
- Föld Napja - április 22.
- Madarak és Fák Napja - május 10.
- Állatok Napja - október 4.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek elemi ismeretekkel rendelkeznek. Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségében. Felismerik a napszakokat.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Élvezik a tapasztalatszerző sétákon, kirándulásokon, rendezvényeken való részvételt.
- Különbséget tudnak tenni az élő, és élettelen dolgok között.

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Helyzetkép

Az óvoda a családi csoportlétkör megteremtésével együttes pozitív élmények átélésével, a közös munkálkodással, az együvé tartozást segítő tevékenységek megszervezésével teremti meg a diszkriminációmentes, minden gyermeknek esélyt adó lehetőséget a fejlődésben.

Felzárkóztató programunk alapján nagyobb tudatossággal és mérhetően nagyobb eredményességgel állítjuk munkánk középpontjába a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni fejlesztését, a differenciált felzárkóztatását.

Esélyegyenlőség biztosítása az óvodában

A nevelőtestület arra törekszik, hogy a nevelés területén ne legyen szegregáció és megvalósuljon a halmozottan hátrányos helyzetű sajátos nevelési igényű gyerekek társadalmi integrációja. Óvodánkban magas a hátrányos helyzetű gyerekek száma.

Alapelvek

A halmozottan hátrányos helyzetű és beszéd fogyatékos gyerekek közösségi befogadásának alapvető feltétele, hogy a többségi közösség tagjai elfogadják, hogy ők is köztük tartoznak, ezért amilyen a normál helyzetű és képességű emberek hozzájuthatnak, ahhoz nekik is ugyanolyan joguk van hozzájutni.

A velük kapcsolatos tennivalók társadalmi alapelve az, hogy a társadalmi támogatások eszközeivel el kell érni, hogy megmaradhassanak otthonukban, és lakóhelyi közösségükben, hogy kapják meg az életvezetésükhöz szükséges támogatásokat.

A közoktatási esélyegyenlőségnek a társadalmi esélyegyenlőség céljait kell szolgálni.

Nevelési intézményünkben a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrált módon kapják meg a megfelelő ellátást.

Kiemelt alapelvekként kezeljük:

- A megkülönböztetés tilalma, egyéni bánásmód elve, mely vonatkozik a gyermek nemzetiségi faji származási, vallási, egészségi és társadalmi helyzetére egyaránt.
- Az emberi méltóság tiszteletben tartása.
- A szolidaritás erősítése.
- Méltányosság és rugalmas ellátás keretében biztosítani a pedagógiai program felülvizsgálatát a személyre szóló fejlesztési programok előkészítését.
- A neveléssel összefüggő hozzáféréskor figyelemmel kell kísérni, hogy a törvények által biztosított juttatások eljussanak hozzájuk.
- A neveléshez kapcsolódó szolgáltatások eléréséhez azonos feltételeket, esélyeket kell biztosítanunk.

Célok:

- Minden halmozottan hátrányos helyzetű gyermek kerüljön be az óvodába már három éves kortól.
- Az óvodai egyéni fejlesztési tervek igazodjanak a gyermek képességeihez.
- Biztosítani kell az egyéni sajátosságokhoz igazodó rendszeres és hatékony orvosi ellátást.
- A nevelés követelményeinek megállapításakor a gyerekek a képességeiknek megfelelő, teljesíthető, követelményekkel találkozzanak.
- Partnerkapcsolatok erősítésével az óvoda és iskola átmenet erősítése.
- Széleskörű kulturális sport és egyéb programok szervezése a szülők bevonásával.

Esélyegyenlőség biztosítása a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztése, fejlődésének segítése.

Az esélyegyenlőség kiemelt területei, céljai, és feladatai

Általános célok:

- Az integrált oktatási formák elterjedése érdekében a pedagógusok speciális képzéseken való részvétele, felkészíteni őket a befogadó inkluzív óvoda megteremtésére.
- A továbbképzések folyamatossá tétele az intézményi továbbképzési terv keretében.
- A halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrált, inkluzív neveléséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.
- Támogató rendszerek fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek sikerei érdekében.

Az esélyegyenlőséget támogató szervezési, szervezeti teendők

- A Rohod Mese-Vár Óvoda egységes óvodaként működik, a férőhelyek hiánya miatt nem tud ellátni bölcsődei feladatokat.
- Az óvoda működési területe Rohod Község Közigazgatási területe, amelyen biztosítja a kötelező óvodai ellátást.

Az esélyegyenlőség biztosításának óvodai feladatai:

- Énkép – önismeret – fejlesztése melynek révén a gyermekek képesek önálló helyzet megoldásokra.
- A gyerekek elfogadható mértékű szocializációja.

- A fejlesztés csak a gyerekek képességeinek felmérése után kezdődhet.
- A fejlesztés feladatait az egyéni képességek szintje határozza.
- Minden gyermek önmagához képest fejlődjön.
- A fejlesztés zökkenőmentesen épüljön be az óvodai élet egészébe, ne kívánjon semmilyen különleges szervezést, kapcsolódjon a gyermek mindennapi tevékenységéhez.
- A gyermek minden körülmények között érezze magát biztonságban, mindvégig biztosítsuk jó közérzetét.
- Minden gyermekről egyéni fejlődési naplót vezetünk.

Az óvodai intézmény a prevenció mellett célul tűzte ki, hogy a hatáskörébe tartozó gyermekek problémáit felismerje, kezelje, az érintett gyermekek eseteit feldolgozza, a gondokat orvosolja a helyi társadalom gyermekvédelemben érintett társszerveivel, szakembereivel együtt. Ezen túl biztosítani kell a gyermekek számára mindazokat a jogokat és ellátásokat, amelyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak.

A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TÖVÁBBI ELVEK

Informatikai eszközök használatának lehetőségei az óvodában

A technika gyors fejlődése ma már nagymértékben meghatározza a családok életét, hiszen a gyermekek korai életszakaszban megismerkednek az informatikai eszközökkel. Az infokommunikációs eszközök nagyütemű fejlődésének hatására, intézményünkben fontosnak tartjuk, hogy játékos formában megismertessük a 3- 7 éves gyermekeket az IKT eszközök nyújtotta lehetőségekkel, a tudatos felhasználói tevékenység alapjaival.

Informatikai tevékenység célja:

- a világban való tájékozódás előkészítése, az információszerzés és – kezelés technikáinak kipróbálása, a kommunikáció különböző formáinak gyakorlása,
- az 5- 7 éves korú gyermekek megismertetése a számítástechnika alapjaival,
- IKT eszköz segítségével az infokommunikációs kultúránk megalapozása mellett, sokoldalúan közvetített ismeretek bővítése, tudásuk gyarapítása, tudatos felhasználóvá nevelés, az általános képességek fejlesztése mellett a tehetséggondozás lehetőségeinek, és a tevékenységek közötti átjárhatóság megvalósítása,
- hosszútávú célunk, hogy az informatika beépüljön a hagyományokat megtartva a gyermekek mindennapi tevékenységébe. így az óvodai nevelés részeként hatékonyan differenciálva az egyéni képességfejlesztést szolgálja,
- a hátrányokkal küzdő gyermekek számára az új eszközök használatával biztosítsuk az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást,
- elősegíteni a felnőttvilágban való tájékozódást,
- az eszközök rendeltetésszerű használatának gyakoroltatása,
- a környező világ mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyaival kapcsolatos ismeretszerzés a számítógép használatával.

Az óvodapedagógus informatikai tevékenységgel kapcsolatos feladatai:

- a pedagógusoknak keresni és alkalmazni kell azokat a módszereket, amelyek a későbbi korszak kihívásaira készítene fel,
- az óvodapedagógusok elsajátítják az IKT eszközök újszerű használatát, törekszenek az új módszertani lehetőségek megismerésére, gyakorlati alkalmazására,

- egyéni fejlesztést végez játékos formában az IKT eszközök motiváló erejének kihasználásával,
- elősegíti, támogatja a gyermekek önállóan végzett tevékenységét kooperatív együttműködését,
- tervező munkája során figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődési ütemét,
- lényeges információt kap az eszközhasználat során a gyermek személyiségéről, értelmi, érzelmi állapotáról, amit a nevelés, fejlesztés egyéb területein is hasznosíthat (mérőeszköz),
- felismeri a kivételes képességű gyermeket, fejlődését elősegíti, támogatja.

A gyermek informatikai tevékenységének mutatói iskolába lépéskor:

- szívesen vesz részt informatikai tevékenységben,
- elsajátítja és betartja az IKT eszköz használatára vonatkozó szabályokat,
- Óvodánkban az informatika része a matematikai nevelésnek is, mely nagy hangsúlyt kap az esélyteremtésben, felzárkóztatásban, hátránycsökkentésben, tehetséggondozásban.

Az óvoda egyéb foglalkozásai

- Kirándulások
Nevelő-oktató munkánk során tanulmányi kirándulásokat és egyéb látogatásokat szervezünk (múzeum, könyvtár, bábszínház) az óvodás gyermekek és szüleik részére. A kirándulások, látogatások anyagi fedezetét (amennyiben szükséges) pályázati összegből, szülők finanszírozása során biztosítjuk.
- Nevelési időben szervezett térítésmentes „szolgáltatások”:
a) logopédus,
b) fejlesztőpedagógus,
c) hitélettel történő ismerkedés.
- Óvodapedagógusok által szervezett délutáni foglalkozások:
a) néptánc, népi játékok,
b) ovi modern tánc,
- Nevelési időben szervezett térítéses „szolgáltatások”
Szülői igények alapján.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program módosítását az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el.

A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az óvoda 2025. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A pedagógiai program módosítása

- A pedagógiai program módosítására az igazgató, a nevelőtestület bármely tagja javaslatot tehet.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület véleményezi és a fenntartó hagyja jóvá.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- Az óvoda pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az óvoda fenntartójánál;
 - az óvoda nevelői szobájában.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A **Szülők Közössége** a Rohod Mese-Vár Óvoda Pedagógiai Programját megismerte, véleményezte és jóváhagyásra javasolja.

Rohod, 2025. augusztus 26.

.....
Szülők Közösségének elnöke

A Rohod Mese-Vár Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2025. augusztus 26-án tartott értekezletén megismerte, véleményezte, egyhangúan elfogadta és jóváhagyásra javasolja.

Rohod, 2025. augusztus 26.

.....
a nevelőtestület képviselője

.....
igazgató

A Rohod Mese-Vár Óvoda Pedagógiai Programját a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete 2025.-án a határozatával jóváhagyta.

Rohod, 2025.

.....
polgármester

ROHOD MESE-VÁR ÓVODA

OM: 033239

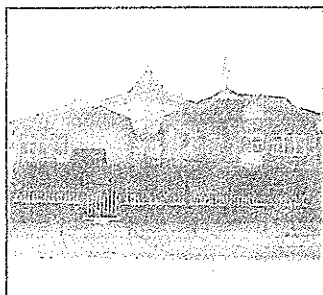
4563 Rohod, Petőfi utca 5..

Tel.: 06 44 386170

Éves munkaterv 2025/2026

Készítette: Czakóné Paczári Tímea
igazgató

Rohod Mese-Vár Óvoda
OM azonosító: 033239
4563 Rohod, Petőfi utca 3. sz.
Telefon/fax: 44/386-170
E-mail: rohodovoda@szmaif.hu

MUNKATERV 2025/2026

Intézmény OM- azonosítója: 033239	Igazgató: Czakóné Paczári Tímea
Legitimációs eljárás Elfogadó határozat A Rohod Mese-Vár Óvoda Nevelőtestülete a 2025/2026-os nevelési év munkatervét megismerte, megvitatta és nyílt szavazással, 100 %-os arányban elfogadta. Rohod, 2025. 08. 26.	
Nevelőtestület nevében: Kozmáné Tóth Szilvia	Szülői szervezet nevében: Erdei-Kozár Réka
Alkalmazotti közösség nevében: Lengyel Erika	Fenntartó nevében: Éles Tibor
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Érvényessége: 2025.09.01-2026.08.31.	

Bevezetés

A 2025-2026-os nevelési évben a köznevelési rendszer átalakulásának, változásainak, aktualitásainak, valamint az intézményi és vezetői tanfelügyeleti ellenőrzés eredményeinek beépítésével, az elmúlt év tapasztalatainak figyelembevételével, az elért eredményekre építve, a fejleszthető területeket kiemelve állítottam össze a Rohod Mese-Vár Óvoda munkatervét.

A munkaterv elkészítésénél figyelembe vett dokumentumok:

- Vezetői program
- Óvodai nevelés országos alapprogramja
- Pedagógiai Program
- Éves beszámoló
- SZMSZ
- Házi rend
- Munkaköri leírások
- Előző évi mérések, visszajelzések, értékelések

Munkaterv az alábbi jogszabályok és szempontok alapján készült:

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

1. Működési feltételek

1.1. Személyi feltételek

Felvett gyermekek létszáma: 35 fő

Óvodapedagógusok száma: 3 fő

Pedagógiai asszisztens: 2 fő

Dajka: 2 fő

A jelenlegi pedagógiai asszisztensek már utolsó éves felsőoktatásban résztvevő hallgatók, akik a nevelési év végére óvodapedagógusokká válnak.

A pedagógiai munkát közvetlenül segítő dajkák, illetve pedagógiai asszisztensek munkájára építve oldjuk meg az egész napos nyitvatartást.

Logopédiai és fejlesztőpedagógiai ellátást a Szabolcs-Szatmár-Beregi Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Baktalórántházai Tagintézménye biztosítja intézményünkben.

1.1.2. Munkaközösség

Az óvodapedagógusok kis létszáma miatt nincs munkaközösségünk.

1.1.3. Csoportösszetétel

Intézményünkben két vegyes csoport működik, az alábbi összetétellel: 12 lány, 23 fiú.

	Körte csoport	Alma csoport	Összesen
Létszám	18	17	35
HH	9	7	16
HHH	0	2	2
Logopédia	3	5	8
BTM	1	1	2
SNI	1	0	1

A köznevelésről szóló 2011. CXCV. tv. 4. melléklete alapján az óvodába, egy csoportba 25 fő a maximálisan felvehető létszám. Az óvodai csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év indításánál a fenntartó engedélyével legfeljebb húsz százalékkal átléphető, illetve

akkor is, ha a nevelési év során az új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében (SNI) fogyatékosságtól függően kettő (beszéd fogyatékos, enyhe értelmi fogyatékos, megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd), vagy három (testi, érzékszervi fogyatékos, autista) a szorzó.

2. Nevelési év rendje

2.1. A tevékenységek rendje:

Az új gyermekek óvodába fogadása, beszoktatása 2025. szeptember 1-től folyamatosan és fokozatosan történik. A készség- és képességfejlesztő foglalkozásokat 2025. szeptember 15-től 2026. május 31-ig tartjuk.

Az óvodában a napirendet úgy alakítottuk ki, hogy a szülők – a házirendben meghatározottak szerint – gyermeküket az óvodai tevékenység zavarása nélkül behozhatják, ill. hazavihetik. A szülők délután folyamatosan vihetik haza gyermeküket igényeik szerint.

Nevelési év	Szeptember 1.- augusztus 31. Az óvoda nyitva tartása: 7,00-17.00. A gyermekekkel 7.00-14.30-ig óvodapedagógus foglalkozik, a fennmaradó időben a pedagógiai asszisztens és a dajka látják el a felügyeletüket.
Szorgalmi időszak	Szeptember 1.- május 31.
Nyári életrend	Június 1.- augusztus 31.
Nyári zárás	Az óvoda folyamatosan nyitva tart. A karbantartások miatti nyári zárás várható ideje: 2026. augusztus 3.- augusztus 14.
Új gyermekek beíratása	A fenntartó által meghatározott időben, általában május első felében.
Új gyermekek befogadásának ideje	2025.szeptember 1.-től folyamatosan,

2.2. A nevelési év:

- első nevelési nap: **2025. szeptember 1. (hétfő)**
- utolsó nevelési nap: **2026. augusztus 31. (hétfő)**

2.3. Nyári zárás a 2025 - 2026. nevelési évben

A karbantartások miatti nyári zárás várható ideje: **2026. augusztus 3.- augusztus 14.**

A nyári zárás ideje alatt az óvodásainkat a pusztadobosi és a vajai óvoda fogadja.

2.4 Egyéb jeles napok az év során, melyek alkalmából aktuális feladatokat készítünk a gyerekekkel (a teljesség igénye nélkül):

- **október 8. – Állatok világnapja**
- **november 11. - Márton nap**
- **március 22. – A víz világnapja**
- **április 7. - Egészség világnapja**
- **április 22.- A Föld napja**
- **május 8. - Madarak-Fák napja**
- **Fenntarthatósági Témahét: 2026. április 6-10. között**

2.5. Általános iskolai beiratkozás

Az általános iskola első évfolyamára a tanköteles tanulókat **2026. április 23-24-én** kell beíratni.

2.6. Áthelyezett pihenő- és munkanapok a 2025-2026. nevelési évben

A 11/2024. (IV.8.) NGM rendelet és 10/2025. (IV.30.) NGM rendelet alapján:

- **Áthelyezett pihenőnapok:**
 - 2025. október 24. (péntek) áthelyezett pihenőnap
 - 2025. december 24. (szerda) áthelyezett pihenőnap
 - 2026. január 2. (péntek) áthelyezett pihenőnap

- 2026. augusztus 21. (péntek) áthelyezett pihenőnap
- **Áthelyezett munkanapok:**
 - 2025. október 18. (szombat) áthelyezett munkanap
 - 2025. december 13. (szombat) áthelyezett munkanap
 - 2026. január 10. (szombat) áthelyezett munkanap
 - 2026. augusztus 8. (szombat) áthelyezett munkanap

2.7. Munkaszüneti napok a 2025-2026. nevelési évben:

- 2025. október 23. csütörtök – 56-os Forradalom ünnepe
- 2025. december 25. csütörtök – Karácsony
- 2025. december 26. péntek – Karácsony
- 2026. január 1. csütörtök – Új Év
- 2026. április 3. péntek - Nagypéntek
- 2026. április 6. hétfő - Húsvét
- 2026. május 1. péntek - Munka Ünnepe
- 2026. május 25. hétfő - Pünkösöd
- 2026. augusztus 20. csütörtök - Államalapítás ünnepe

A nevelőtestület által meghatározott pedagógiai célra öt munkanapot **nevelés nélküli munkanap**ként használhatunk fel. Mivel két óvodapedagógus van az intézményben, ezért ezeket a napokat lehetőség szerint többnyire továbbképzésen való részvételre kívánjuk fordítani.

3. Intézményi célok, feladatok

Elsődleges cél:

- A gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek tiszteletben tartásával a nyugodt és kiegyensúlyozott légkör biztosítása;
- Törvényes és színvonalas intézményműködés, az intézmény működését befolyásoló jogszabályok változásainak folyamatos nyomon követése, a szabályozó dokumentumok aktualizálása, és a munkatársak folyamatos tájékoztatása.
- TÉR (teljesítmény értékelési rendszer) rendszer használata, illetve az oviKRÉTA adminisztrátori feladatainak használata.

További célok:

		A célok elérését támogató feladatok:	Felelős	Határidő
További célok:	Az egészséges életmódra nevelés: az egészség megtartása, megerősítése, a 3-7 éves	◦ A gyermek egészséges testi és szellemi fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.	Óvodapedagógusok,	
	korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve, mozgásigény kielégítése, és az egészséges táplálkozás.	◦ Testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése. ◦ A napi életritmus kialakítása. ◦ A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése. ◦ A gyerekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése. ◦ Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.	pedagógiai asszisztensek, dajkák	Folyamatos

	A környezettudatos magatartás és szemléletmód kialakítása, gyermekek és a szülők szemléletmódjának megváltoztatása. Tapasztalatok és élményszerzés biztosítása; környezettudatos életvitel megalapozása, szokás- és viselkedési formák kialakítása. Takarékoság és a természetvédelem, az újrahasznosítás, a szelektív hulladékgyűjtés.	Takarékosság ◦ Az energiatakarékosság lehetőségei, a takarékos energiafelhasználás tudatosítása Az árammal való takarékoság. ◦ A vízzel való takarékoság kis vízszaggal nyissuk ki a csapot, használat után zárjuk el, feleslegesen ne nyomogassuk a WC-t; Természetvédelem: ◦ Alakuljon ki a természetes környezet értékei és szépsége iránti pozitív beállítódás, erősödjön a környezettudatos magatartás A környezettudatos viselkedés: ◦ Újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés Szelektív hulladékgyűjtő edények beszerzése.	Óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, dajkák	Folyamatos
--	--	---	---	-------------------

		◦ A viselkedésünk formálása, környezetszennyezés - környezetvédelem. ◦ Hulladék és szemét közötti különbség megértése, tudatosítása. ◦ A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati alkalmazása a mindennapokban. ◦ Újrahasznosítás fontossága.		
--	--	--	--	--

	” Zöld óvoda programhoz” való csatlakozás előkészítése.	• Kiemelten kezeljük a környezeti nevelést, a gyermekek figyelmét a környezet szeretetére és védelmére irányítjuk. • Állatvédelemre nevelés-odafigyelés a körülöttünk élő állatokra, madarakra, a velük való törődés, az állatvédelem szemléletének az egyéni élménnyel való összekapcsolása, állatok gondozása, madáretetés fontossága, haszna. • Kirándulások, séták, természetben történő megfigyelések szervezése • Növény és állatgondozással való ismerkedés, a pozitív érzelmi viszony alakítása virágültetés, gyümölcsfák gondozása, madáretetők kihelyezése	Óvodape- dagógusok , pedagógiai assziszten- sek	Folyamatos
--	--	---	--	-------------------

	A szülők részvételének minél sokrétűbb biztosítása az óvoda nevelési / fejlesztési folyamatában; kapcsolatok erősítése, ezen belül a család és az óvoda együttműködési lehetőségeinek szélesítése.	• A szülői házzal meglévő aktív, támogató kapcsolat szorosabbra fűzése. A partnerkapcsolat alapja a kölcsönös őszinteség, bizalom, és segítőkészség legyen. • A hatékony információáramlás biztosítása Facebook csoport működtetésével. • A szülők bevonása az óvoda mindennapi életébe aktív segítő munka vállalásával az ünnepek, programok szervezésébe, lebonyolításába, véleményezési jog gyakorlásába. • A szülői értekezletek időpontjai várhatóan: 2025. szept. 11.; 2026. jan.12. A szülői értekezletek témáit az óvodapedagógus határozza meg (aktualitások, törvényi, jogszabályi változások, szabályzatok módosítása; problémahelyzetek, családi, szülői programok).	Óvodapedagógusok	Folyamatos

4. Törvényességi feladatok:

Felelős: igazgató

Cél: A változásokhoz való rugalmas alkalmazkodás; megbízható, gyors információáramlás.

Feladatok:

- A törvényi változások átvezetése, nyomon követése a stratégiai dokumentumokban. Az intézmény naprakész információkkal rendelkezzen; s a változások nyomon követhetők legyenek a dokumentumokban
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, indokolt esetben szülőknél a szakszolgálat igénybevételének kezdeményezése.
- Mérési eredmények rendszeres elemzése, visszacsatolásuk a beszámolóban. Jelenjenek meg a mérési eredmények a tervezésnél és értékelésnél, és a gyermekek fejlesztési terveinek elkészítésénél. A gyermekek utánkövetésének kialakult gyakorlatát tovább folytatni.
- OviKRÉTA alkalmazás használata; TÉR (teljesítményértékelési rendszer használata.

5. Gyermekvédelmi feladatok:

Felelős: gyermekvédelmi felelős

Cél: A prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve szükség szerint segítségnyújtás.

Feladatok:

- A hátrányokkal küzdő gyermekek és családjaik segítése - különös tekintettel a veszélyeztetett, valamint a sajátos bánásmódot igénylő gyermekekre
- Hátránykompenzáció és esélyteremtés céljából együttműködés a különböző intézményekkel. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek pontos nyilvántartása, a jogosultságot igazoló nyomtatványok, igazolások összegyűjtése.
- A szülők korrekt tájékoztatása a vonatkozó jogszabályokról. Az ingyenes étkezők és az étkezési kedvezményre jogosultak pontos nyilvántartása.

- A családok tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése a rászorulóknak körében. Szoros kapcsolat kialakítása a közvetlenül, vagy látens módon segítséget kérő családokkal.
Családlátogatások lebonyolítása Felelős: igazgató. Határidő: augusztus 28.
- Az óvoda a gyermekjóléti alapellátás észlelő- és jelzőrendszerének tagja. A gyermekvédelmi felelős figyelemmel kíséri a gyermekjóléti, gyermekvédelmi gondozásban lévő gyermekek egyéni helyzetét, státuszát, kötelező kapcsolattartását, a hatósági eljárás kötelező dokumentumait.
- Az esélyteremtést szolgáló köznevelés vonatkozású támogatások, intézkedések alapján feladatunk a gyermeki jogok védelme és érvényre juttatása. Az észlelő és jelzőrendszer tagjaként az óvodás gyermekek egészséges személyiségfejlődését akadályozó vagy veszélyeztető hatások esetén jelzési kötelezettségünk van az illetékes gyermekjóléti központok és a szakhatóságok felé.
- A szakágazatok közötti együttműködés:
A tevékenység alapvetően megkereső, preventív, segítő és támogató feladatokból áll. Segítséget és szakmai támogatást nyújt a gyermekvédelmi feladatok ellátásához. Elősegíti a jelzőrendszer működését, a jelzés megírásában közreműködik, szükségletfelmérést végez.

5.1. Kiemelt figyelmet igénylő gyerekek hátránykompenzációjának biztosítása

Az új köznevelési törvény céljai és alapelvei között emeli ki a társadalmi leszakadás megakadályozását a nevelés-oktatás eszközeivel, a 2012-ben módosított Óvodai nevelés országos alapprogramja pedig hangsúlyozza az óvodai nevelés hátránycsökkentő szerepét. Intézményünkben, nagy hangsúlyt kap a hátrányokkal küzdő gyermekek felkutatása, célravezető eljárások kidolgozása. Elvi és gyakorlati elgondolásaink megjelentek Pedagógiai Programunkban.

Célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a kiegyensúlyozott személyiség kialakulását.

- Kiemelt feladatunk ezért a **hátránykompenzáció** erősítése és az **esélyteremtés**, a befogadó és elfogadó környezet kialakítása, a pedagógus befogadó attitűdje.
- Egyre nagyobb szerepet kell vállalnunk a családi nevelés támogatásában.

- A gyerekek eltérő ütemű fejlődéséből, fejlesztési szükségletéből fakadó egyéni hátrányok csökkentése és az alapkészségek sikeres megalapozása és kibontakoztatása érdekében a diagnosztikus fejlődésvizsgáló módszerrel felmérjük őket az óvodáskor végén.
- A cél azon kompetenciák fejlesztése, amelyek a különböző családokkal való együttműködés hatékonyságát növelik a gyermekek képességfejlesztését.

5.2. A gyermekek szociális hátrányainak enyhítése.

Cél: Életkori sajátosságok figyelembevételével az egyéni képességek fejlesztése; felzárkóztatás; tervezett mérések pontos elvégzése, százalékos kimutatása.

Felelős: Óvodapedagógusok

Feladatok:

- Az **igazolatlan hiányzások minimalizálása**, ösztönzés a rendszeres óvodába járásra. A rendszertelen óvodába járás beláthatatlan hosszú időre fenntarthatja a gyermekek meglévő hátrányait és megnehezíti a közösségbe való beilleszkedést. A kezdeti lemaradások megelőzhetők az együtt neveléssel, a korai képességgondozással.

Cél:

- A rendszeres óvodába járás, az egyenlő hozzáférés biztosítása. Az együttnevelés, a befogadás és az örömteli játéklehetőség biztosítása az egész személyiségre hat. Szeretnénk megnyerni a szülőket az együtt működésre, az együtt nevelésre.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálására törekszünk. Ezért a szülői kérelmek pontos vezetését fontosnak tartjuk a Házirendben szabályozott módon, és a nevelési év során rendszeresen figyeljük a hiányzások számát és az időben történő dokumentálását.
- Színházlátogatás, ünnepek, ünnepélyek, rendezvények megszervezése, lebonyolítása.

5.3. Kapcsolattartási feladatok:

Felelős: Óvodapedagógusok

Külső kapcsolatok:

- A szülőkkel való kapcsolattartás erősítése, közös rendezvények szervezése; szülői értekezlet; fogadóóra
- A facebook csoportban a szülők folyamatos és naprakész tájékoztatása
- Iskolával való kapcsolat erősítése, tanítók tájékoztatása; az első osztályosok nyomon követése.

Belső kapcsolatok:

- Munkatársi értekezletek, megbeszélések:

Sorsz.	Tárgya	Időpont	Felelős
1.	Évnyitó értekezlet/ Nevelő munkát segítők feladatai Tűz és munkavédelem; balesetmegelőzés	Szeptember 4.	Igazgató
2.	Féléves értekezlet: első féléves munka értékelése nevelési, gondozási oldalról. Feladatok a csoporton kívül és belül. Egyéb aktualitások.	Január 12.	Igazgató
3.	Évzáró értekezlet: Éves munka értékelése, nyári munkabeosztás, nyári feladatok megbeszélése	Június 2.	Igazgató

6. Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések terve:

Alapvető feladatunk a gyermekek biztonságos és egészséges környezetben történő nevelése érdekében, hogy az ehhez szükséges feltételrendszert kialakítsuk, ellenőrizzük, javítsuk.

Ennek érdekében:

- Az intézmény minden dolgozója köteles ügyelni a gyermekek testi épségére.
- A dajka és a pedagógiai asszisztens felelős a helyiségek balesetmentes használhatóságáért és az azokban elhelyezett eszközök fertőtlenítéséért, karbantartásáért.
- A játszóudvar és eszközeinek rendszeres ellenőrzése. A berendezések hibáját a dolgozó köteles az igazgató tudomására hozni és a hibás eszközt javításra vagy selejtezésre leadni.
- Ha a gyermeket baleset éri, a vele foglalkozó óvodapedagógus kötelessége az elsősegélynyújtás. Ha a balesetet vagy a veszélyforrást a pedagógiai munkát segítő személy észleli, köteles azonnal intézkedni, a veszélyforrásra pedig az igazgató figyelmét haladéktalanul felhívni.
- A baleseti források minimálisra csökkentése elengedhetetlen, így szükség van az elektromos eszközök, játszótéri játékok, és egyéb eszközök rendszeres felülvizsgálatára, a szabványoknak való megfelelésének biztosítására, az épületen belül és kívül a csúszás mentesség biztosítására.

7. Belső ellenőrzés:

- **Dokumentumok ellenőrzése:**
 - Felvételi és mulasztási napló,
 - OviKréta,
 - Egyéni fejlesztési tervek,
 - Munkaidő nyilvántartás ellenőrzése.
- **Pedagógiai asszisztens ellenőrzésének szempontjai:**
 - Személyisége, attitűdje: Fellépés, megjelenés; hangneme, stílus, tolerancia, empátia, segítőkészség, kiszámíthatóság, megbízhatóság; reális önismeret,

önértékelés, önfejlesztés; aktivitás; példamutató nevelői magatartás; szakmai és emberi hitelesség.

- **Munkafegyelem:** Munkarend, munkaidő betartása, munkaidőkeret hatékony felhasználása, helyettesítési feladatok ellátása, adminisztrációs fegyelem, a szabályozó dokumentumban foglaltak következetes betartása, betartatása.
 - **Kapcsolatok:** A kapcsolattartás minősége a szülőkkel, panaszkezelés; A kapcsolattartás minősége a kollégákkal; A kapcsolattartás minősége az intézményvezetéssel.
 - **Oktatás-nevelés:** A program alapfeladatainak megvalósítása; Környezet megismerése, megóvása egészséges életmód biztosítása; Érzelmi nevelés és szocializáció segítése, biztosítása; Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés; Az óvodai élet tevékenység- formáinak megvalósítása; A sokoldalú mozgásfeltételek optimális biztosítása; A munka jellegű tevékenységek feltételeinek biztosítása és irányítása.
 - **Egyéb ellátandó feladatok:** Gyermek gondozása; Pedagógiai munka feltételeinek elősegítése; Gyermek folyamatos felügyelete; Gyermek szokásalakításának elősegítése; Eszközök előkészítése, elpakolása, rend biztosítása; Eszközkészítés; Udvari feladatok-kerti munkanövénygondozás; Takarítás, rendrakás, tisztaság, növényápolás, fertőtlenítés; Csoport textíliáinak tisztítása, javítása; Vagyonvédelmi teendők, takarékoság; Eseti feladatok ellátása; Balesetvédelmi feladatok ellátása (óvoda helyiségei, udvar/utcafront).
- **Dajka munkájának ellenőrzési szempontjai:**
 - Tisztaság a csoportszobában és a kiszolgáló helyiségekben (ebédlő, öltöző, mosdó, közlekedő, külső -, belső raktár), iroda,
 - Gondozási, előkészítési feladatok elvégzése,
 - Higiéniai szabályok betartása, betartatása,
 - Mosási, tisztítószer adagolási napló vezetése,
 - Kapcsolata az óvodapedagógussal, gyerekekkel, szülőkkel,
 - Munkaidő betartása.

8. A nevelési év eseményei, ünnepségek tervezése

Intézményi feladatterv:

Időpontok:	Feladatok:	Felelősök:
<i>Ősz</i>		
2025. szeptember 5.	Tanévnyitó értekezlet	igazgató
2025. szeptember 8.	A nevelőtestület és az SZK tájékoztatása az országos pedagógiai szakmai ellenőrzés lefolytatásának érvényes és új szabályairól	igazgató
2025. szeptember	Gyermekvédelmi munkaterv véglegesítése	gyermekvédelmi felelős
2025. szeptember	Ingyenes étkezés, nyomtatványok, nyilatkozatok, határozatok begyűjtése	óvodapedagógusok
2025. szeptemberi szülői értekezletek időpontjában	Szülői értekezletek összehangolása, időpontjainak írásbeli közlése, nyilatkozatok engedélyezések stb. a szülőkől.	igazgató
2025. szeptember 10-ig	Szakértői vélemények ellenőrzése	óvodapedagógusok
2025.szeptember 11.	Szülői értekezlet	igazgató
2025. szeptember 30.	Népmese világnapja, közös mesélés a szülőkkel	óvodapedagógusok
2025. október 08.	Állatok Világnapja, élményszerző kirándulás a településen	igazgató, óvodapedagógusok
2025. október 11.	Idősek Napja településszintű rendezvény	igazgató, óvodapedagógusok
2025.október 15.	Intézményi statisztika elkészítése	igazgató
2025. október 22.	Tök jó hét lezárásaként közös tevékenység és műsor a szülőkkel, a Baptista Szeretet Szolgálat munkatársaival és a település vezetőivel	igazgató, óvodapedagógusok
2025. október 31.	Közzétételi lista frissítése	igazgató
2025. november 10.	Nyílt nap a Márton napi hagyományörzés keretében szülőkkel közös tevékenység	óvodapedagógusok
2025. november 11.	Márton napi felvonulás a településen, szüreti műsor	igazgató, óvodapedagógusok
<i>Tél</i>		
2025. december 5.	Mikulás ünnepség, zenés	igazgató, óvodapedagógusok

	műsor	
2025. december 7.	Gyertyagyújtás, település szintű rendezvény	igazgató, óvodapedagógusok
2025. december 8-12-ig	Adventi készülődés	óvodapedagógusok
2025. december 19.	Karácsonyi ünnepély	igazgató, óvodapedagógusok

2026. január 5.	Újévi népszokások, hagyományok	óvodapedagógusok
2026. február 6.	SZK értekezlet	igazgató
2026. február 15-ig	A nyári zárás kihirdetése	igazgató
2026. február 20.	Farsangi hagyományörzés, nyílt nap, délelőtti mulatság csoportonként	igazgató, óvodapedagógusok
Március		
2026. március 6.	Nőnap	óvodapedagógusok
2026. március 13.	A március 15-i megemlékezés, nemzeti ünnep	igazgató
2026. március 22.	Víz Világnapja	igazgató, óvodapedagógusok
2026. március 30–április 02.	Húsvéti készülődés, hagyományok ápolása, óvodai nyílt napok	óvodapedagógusok
2026. április	Iskolai beiratkozás tájékoztatójának kifüggesztése.	igazgató
2026. április 7.	Egészség Világnapja	óvodapedagógusok
2026. április 22.	A Föld napja	igazgató, óvodapedagógusok
2026. április 30.	Anyák napi megemlékezés	óvodapedagógusok
2026. május 4-5. hétfő, kedd	Óvodai beiratkozás	igazgató
2026. május 8.	Madarak-Fák Napja Gyermeknap kirándulás	igazgató, óvodapedagógusok
2026. május 15. péntek	SZK záró értekezlet	igazgató
2026. május 26.	Gyermeknap, Óvodanyitógató	igazgató, óvodapedagógusok
2026. május 29.	Óvodai ballagás, nyílt rendezvény, a leballagó óvodások adnak műsort	igazgató, óvodapedagógusok
Június		
2026. június 5.	Családi nap, nyílt rendezvény, közös délelőtti a családokkal	igazgató, óvodapedagógusok

Az óvoda feladatterve változhat, előre nem látható események miatt. A változtatás jogát fenntartjuk.

9. Mérés- értékelés: Tervezett mérések

Sorsz.	Mérés területe	Érintettek köre: Kit?	Mérés eszköze/módszere	Ideje	Felelős
1.	Gyermekek fejlettségi állapota: - értelmi - beszéd - hallás - látás - mozgás - nyelvi	Minden gyermek	Folyamatos megfigyelés	Október	Óvodape dagógu sok
2.	Új gyerekek bemenő neveltségi szintje	Kiscsoportosok	Célzott megfigyelés	Beszoktatási rend szerint/ szeptember	Óvodape dagógu sok
3.	Tanköteles korú gyermekek kimenő neveltségi szintje	Nagycsoportosok	Neveltségi szintmérés	2026. május	Óvodape dagógu sok

10. Munkarend a 2025/26. nevelési évben

Név	de./ du.	Hétfő	Kedd	Szerda	Csüt.	Péntek	Köt. óra szám
Orosiné Zakor Zsuzsanna pedagógiai asszisztens	de.	7 ³⁰ _ 15 ³⁰	7 ³⁰ _ 15 ³⁰	7 ³⁰ _ 15 ³⁰	7 ³⁰ _ 15 ³⁰	7 ³⁰ _ 15 ³⁰	40/35 csoport ban
Kovács-Dudás Kitti pedagógiai asszisztens	de.	8 ³⁰ _ 16 ³⁰	8 ³⁰ _ 16 ³⁰	8 ³⁰ _ 16 ³⁰	8 ³⁰ _ 16 ³⁰	8 ³⁰ _ 16 ³⁰	40/35 csoport ban
Czakóné Paczári Tímea óvodapedagógus / igazgató	de.	7 ³⁰ _ 14 ³⁰	7 ³⁰ _ 14 ³⁰	7 ³⁰ _ 14 ³⁰	7 ³⁰ _ 14 ³⁰	7 ³⁰ _ 14 ³⁰	40/12 csoport ban
Kozmáné Tóth Szilvia óvodapedagógus	de.	7 ⁰⁰ _ 14 ⁰⁰	7 ⁰⁰ _ 14 ⁰⁰	7 ⁰⁰ _ 14 ⁰⁰	7 ⁰⁰ _ 14 ⁰⁰	7 ⁰⁰ _ 14 ⁰⁰	32+4 csoport ban
Pappné Sápi Judit óvodapedagógus*							*felmen tési idejét tölti
Helmeccziné Gáll Gabriella dajka	heti váltás ban	6,30- 14,30	6,30- 14,30	6,30- 14,30	6,30- 14,30	6,30- 14,30	40 óra
Lengyel Erika dajka	heti váltás ban	9 ⁰⁰ 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ _ 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ _ 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ _ 17 ⁰⁰	9 ⁰⁰ _ 17 ⁰⁰	40 óra

A pedagógiai asszisztens legfeljebb heti harmincöt órát köteles a tanuló- és gyermekcsoportban ellátandó feladatok ellátásával tölteni. Ez a rendelkezés, a szabályok legnagyobb részével együtt 2024. január 1-jén lépett hatályba.

A pedagógiai asszisztensekre kötött munkarend irányadó. A kötött munkarendben foglalkoztatott köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állók munkaidejét a munkáltató osztja be, azaz ő dönti el, hogy mennyi időt kell az intézményben tölteni (nálunk a maradék 5 órában is az intézményben kell maradni).

10.1. Feladatmegosztás

Igazgató /	Óvodapedagógus	Pedagógiai asszisztens	Dajka
Óvodavezetés, törvények betartása; jogszabályi változások nyomonkövetése	Óvodapedagógusi munka	Gondozási feladatok elvégzése	Gondozási feladatok elvégzése
Fenntartóval való együttműködés	Befogadási terv készítése; családlátogatás	Csoportban való együttműködés	Csoportban való együttműködés
Szakszolgálattal, védőnői szolgálattal való együttműködés	Egyéni fejlesztés	Balesetmegelőzési teendők elvégzése	Csoportszoba és az egyéb használati helyiségek tisztántartása.
Pénzüggel való kapcsolattartás, számlák intézése	Nevelési terv készítése	Csoportszoba és az egyéb használati helyiségek tisztántartása.	Tisztítószeres megfelelő alkalmazása, szabályok betartása.

Gyermekvédelmi munka ellenőrzése	Gyermek fejlődési naplók vezetése Gyermekvédelmi munka	Az udvari játékok előkészítése; elpakolása; karban tartása.	Mosás, konyhai kisegítés szükség esetén!
Felvételi előjegyzési napló kezelése (gyermek felvétele; távozás az intézményből)	Felvételi-mulasztási napló vezetése	Munkaidő nyilvántartás vezetése;	Mosás, konyhai kisegítés szükség esetén!
KIR kezelése; OviKréta +TÉR	Ovikréta alkalmazás	Mosás, konyhai kisegítés szükség esetén!	Szertár, raktár kezelése.
Nevelési értekezletek, fogadóórák megtartása, szülői értekezletek lebonyolítása	Csoportdízítás évszakonként	Szertár, raktár kezelése.	Esetenként gyermekek felügyelete;
Munkaterv készítése	Fotózás, újság, könyv; biztosítás	Gyermekek felügyelete a délutáni időszakban;	Játékok folyamatos fertőtlenítése
Munkaköri leírások felülvizsgálata	Színházlátogatások; kirándulások szervezése, lebonyolítása	Játékok folyamatos fertőtlenítése	Kísérőként részt vesz a gyerekek felügyeletében a séták, külső helyszíni foglalkozások, kirándulások ideje alatt.

Tálaló Konyha felügyelete a HACCP- betartatása.	Ünnepekre való felkészülés	Kísérőként részt vesz a gyerekek felügyeletében a séták, külső helyszíni foglalkozások, kirándulások ideje alatt.	Vendégek fogadása.
Rágcsáló-rovar mentesítés felügyelete, Tűzoltó készülék, Riasztó ellenőrzése	Telefon hívás- fogadás kezelése; zárt facebook csoport működtetése	Egyéni fejlesztések; SNI gyermek megsegítése;	Étkezések előkészítése, lebonyolítása
Gyermekvédelmi feladatok, jelzőrendszeri értekezleteken; esetkonferencián való részvétel	Szülőkkel való kapcsolattartás, tájékoztatás; együttnevelés; együttműködés;	Étkezések előkészítése, lebonyolítása	Dekoráció
Szakmai munka ellenőrzése segítése,	Bábok, dekorációk, meghívók, ajándékok beszerzése, készítése		

Gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatok (pl. létszám egyeztetés a szolgáltatóval; szülői nyilatkozatok;)	Népi játékok, néptánc hetente		
A pedagógiai munkafolyamatok ellenőrzése, dokumentumok ellenőrzése.	Kézműves foglalkozás hetente		
Munkavédelem, Tűzvédelem,			
Ovikréta; TÉR			
Pályázatok figyelése			
Udvari játékok karbantartása.			

Felnőttek munkavédelmi oktatása és egészségügyi vizsgálatának rendje:

Munkatársi értekezlet:

Segítő tartalom: Tűzvédelmi, és munkavédelmi oktatási segédlet.

Foglalkozás egészségügyi vizsgálaton:

Az üzemorvosnál évente vesznek részt dolgozóink.

11. Munkáltatói, gazdálkodási tevékenységek tervezése:

Óvodánk önállóan működő, de nem önállóan gazdálkodó költségvetési szervként funkcionál. A fenntartó által jóváhagyott költségvetés szerint gazdálkodik.

A pénzügyi-gazdasági feladatokat, Rohod Község Önkormányzata intézményünkkel együttműködve látja el.

Rendszeresen ismétlődő feladatok:

- Munkából való távolmaradás
- Bérek, határozott idejű pótlékok
- Házipénztár ellenőrzése
- Humánerőforrás biztosítása
- Jelenléti ívek ellenőrzése
- Megbízási szerződések megkötése
- Statisztika elkészítése, KIR vezetése.
- Továbbképzések biztosítása.

Időszakos feladatok:

- Költségvetés elkészítése
- Normatíva igénylése
- Leltározás, éves beszámoló
- Eszközbeszerzés tervezése, megvalósítása
- Egészségügyi könyvek ellenőrzése
- Munka-, tűz- és balesetvédelmi oktatás
- Személyi anyag naprakész vezetése

Alkalmankénti feladatok:

- Költségvetésen kívüli pénzügyek (pályázat)
- Munkaköri leírások aktualizálása
- Pályázat kiírása új dolgozók felvételére
- Humánerő gazdálkodás.
- Kötelező dokumentumok felülvizsgálata

Rohod, 2025.09.01.

Czakóné Paczári Tímea
Czakóné Paczári Tímea

igazgató